

ДРЖАВНА
РЕВИЗОРСКА
ИНСТИТУЦИЈА

ИЗВЕШТАЈ

О РЕВИЗИЈИ СВРСИСХОДНОСТИ ПОСЛОВАЊА

Ефикасност рада центара за социјални рад у пружању социјалне и породично-правне заштите

Број: 400–220/2023–05/46
Београд, 15. децембар 2023. године

Рад центара за социјални рад биће ефикаснији преиспитивањем постојећег законодавног оквира од стране надлежних органа, успостављањем одговорног управљања у центрима за социјални рад и вршењем континуираног надзора над њиховим радом

Центри за социјални рад представљају стуб система социјалне и породично-правне заштите. Република Србија има 141 центар за социјални рад.

У протеклом периоду њихова улога се мењала, а нормативи о њиховом функционисању нису у потпуности рефлектовали те промене. Јавно доступни подаци указују, да нису остварени значајни резултати код ојачавања капацитета центра, обезбеђења континуираног усавршавања стручних радника и унапређења организације и управљања у центрима, а контролни и регулаторни механизми не функционишу на задовољавајућем нивоу.

Државна ревизорска институција је у току ревизије утврдила да:

- Надлежни органи нису предузели адекватне мере за обезбеђивање основе за ефикасан рад центара за социјални рад.
- Центри за социјални рад - субјекти ревизије нису у довољној мери организовали рад у складу са принципима одговорног управљања, што може отежати ефикасну заштиту корисника.
- Надлежни органи су делимично вршили инспекцијски надзор и надзор над стручним радом центара за социјални рад, што ствара ризик да ће изостати обезбеђивање законитости рада, поштовање процедура и стандарда стручног рада у центрима за социјални рад.

Препоруке

Након спроведене ревизије сврсисходности пословања, Државна ревизорска институција је субјектима ревизије, између осталих, дала следеће препоруке:

Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања да:

- Детаљно преиспита постојећи норматив кадрова и успостави критеријуме који ће бити засновани на реалним потребама центара;
- Преиспита и унапреди стандарде акредитације програма обуке за стручне раднике и стручне сараднике у социјалној заштити, како би се обезбедила адекватна подршка запосленима у центрима за социјални рад.

Министарству за бригу о породици и демографију да:

- Правилником о вршењу надзора над стручним радом органа старатељства, уреди планирање, спровођење и извештавање у циљу уједначеног поступања у надзору над стручним радом свих центара за социјални рад - органа старатељства;

Министарствима да:

- Обезбеде обављање инспекцијског надзора и надзора над стручним радом свих центара за социјални рад у складу са донетим Планом.

Центрима за социјални рад – субјектима ревизије да:

- Интерним актом пропишу процедуре и критеријуме за расподелу предмета стручним радницима, у циљу подједнаке оптерећености и рационалног коришћења радног времена сваког стручног радника;
- На основу анализа потреба центра и радног места на које је стручни радник распоређен сачине и прате План стручног усавршавања, у циљу обезбеђивања континуираног унапређења професионалних компетенција стручних радника;
- Предузму активности да се обављање стручних послова и стицање лиценце стручних радника врши у складу са Законом о социјалној заштити.

Садржај

Скраћенице	5
I Резиме откривених несврсисходности, препорука и мера предузетих у поступку ревизије	6
1. Резиме откривених несврсисходности и препорука.....	6
2. Мере предузете у поступку ревизије	10
3. Захтев за достављање одазивног извештаја	11
II Увод.....	13
1. Проблем	13
2. Циљ ревизије	14
3. Ревизорска питања	14
4. Обим и ограничења ревизије	14
5. Методологија у поступку рада	15
III Опис предмета ревизије.....	18
1. Законодавни и институционални оквир	18
1.1. Законодавни оквир.....	18
1.2. Институционални оквир.....	19
2. Опште информације о центрима за социјални рад у Републици Србији.....	21
IV Закључци.....	25
ЗАКЉУЧАК 1. Надлежни органи нису предузели адекватне мере за обезбеђивање основе за ефикасан рад центара за социјални рад	26
Налаз 1.1. Постојећи нормативни оквир не прати у довољној мери промене и захтеве центара за социјални рад, у циљу повећања њихове ефикасности.....	26
1.1.1. Супервизија	30
Налаз 1.2. Стандарди акредитације програма обуке у социјалној заштити не обезбеђују у довољној мери подршку унапређењу стручног рада у центрима за социјални рад.....	31
ЗАКЉУЧАК 2. Центри за социјални рад - субјекти ревизије нису у довољној мери организовали рад у складу са принципима одговорног управљања, што може отежати ефикасну заштиту корисника	37
Налаз 2.1. Центри за социјални рад - субјекти ревизије делимично су успоставили ефикасно управљање и организовање процеса рада	37
ЦСР „Свети Сава“, Ниш.....	38
ЦСР „Колубара“, Ваљево	42
ЦСР Нови Бечеј.....	45
ЦСР Неготин	48

Налаз 2.2. Усавршавање стручних радника је вршено без плана стручног усавршавања, што за последицу може имати изостанак унапређење професионалних компетенција, које одговарају захтевима радног места/послова које обављају	52
ЦСР „Свети Сава“, Ниш	52
ЦСР „Колубара“, Ваљево	53
ЦСР Нови Бечеј	54
ЦСР Неготин	55
Налаз 2.3. Обављање стручних послова у социјалној заштити без прописане лиценце, ствара ризик да услуга кориснику не буде пружена у складу са стандардима стручног рада	56
ЦСР „Свети Сава“, Ниш	57
ЦСР „Колубара“, Ваљево	57
ЦСР Нови Бечеј	58
ЦСР Неготин	58
ЗАКЉУЧАК 3. Надлежни органи су делимично вршили инспекцијски надзор и надзор над стручним радом центара за социјални рад, што ствара ризик да ће изостати обезбеђивање законитости рада, поштовање процедура и стандарда стручног рада у центрима за социјални рад	60
Налаз 3.1. Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања није успоставило континуирани инспекцијски надзор над радом центара за социјални рад ...	60
Налаз 3.2. Министарство за бригу о породици и демографију не доноси план за вршење надзора над стручним радом центара за социјални рад, већ се надзор врши углавном поводом инцидентних догађаја	65
V П р и л о з и	69
Прилог 1 – Методологија за избор субјеката ревизије - центара за социјални рад.....	70
Прилог 2 – Број стручних и других радника који се финансира из буџета Републике Србије по решењима Министарства за рад, по сваком појединачном центру	74
Прилог 3 – Укупан број реализованих инспекцијских надзора код свих надзираних субјеката у периоду 2020 - 2022. године	82

Скраћенице

У прегледу су дате скраћенице које су коришћене у извештају:

Назив	Скраћеница
Државна ревизорска институција	ДРИ
Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања	Министарство за рад, МРЗБСП
Министарство за бригу о породици и демографију	Министарство за бригу о породици
Центар за социјални рад	Центар, ЦСР
Републички завод за социјалну заштиту	Републички завод, РЗСЗ
Комора социјалне заштите	КСЗ
Одбор за акредитацију програма обуке, односно програма пружања услуге из области социјалне заштите	Одбор за акредитацију, Одбор
Покрајински секретаријат за социјалну политику, демографију и равноправност полова	Покрајински секретаријат
Градски секретаријат за социјалну заштиту града Београда	Секретаријат за социјалну заштиту града Београда
Република Србија	РС
Аутономна Покрајина Војводина	АП Војводина
Јединица локалне самоуправе	ЈЛС
Комисија за давање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава	Комисија за ново запошљавање
Образац ПРМ - Ново запошљавање и додатно радно ангажовање	ПРМ образац

I Резиме откривених несврсисходности, препорука и мера предузетих у поступку ревизије

1. Резиме откривених несврсисходности и препорука

Државна ревизорска институција спровела је ревизију сврсисходности пословања на тему „Ефикасност рада центара за социјални рад у пружању социјалне и породично-правне заштите“, са циљем да испита да ли су надлежни органи предузимали одговарајуће активности у циљу обезбеђивања ефикасног рада центара за социјални рад у пружању социјалне и породично-правне заштите.

Након спроведене ревизије сврсисходности пословања закључили смо да:

Рад центара за социјални рад биће ефикаснији преиспитивањем постојећег законодавног оквира од стране надлежних органа, успостављањем одговорног управљања у центрима за социјални рад и вршењем континуираног надзора над њиховим радом.

Наведено је засновано на следећим закључцима и налазима:

Надлежни органи нису предузели адекватне мере за обезбеђивање основе за ефикасан рад центара за социјални рад.

- Постојећи нормативни оквир не прати у довољној мери промене и захтеве центара за социјални рад, у циљу повећања њихове ефикасности.
- Стандарди акредитације програма обуке у социјалној заштити не обезбеђују у довољној мери подршку унапређењу стручног рада у центрима за социјални рад.

Центри за социјални рад - субјекти ревизије нису у довољној мери организовали рад у складу са принципима одговорног управљања, што може отежати ефикасну заштиту корисника.

- Центри за социјални рад - субјекти ревизије делимично су успоставили ефикасно управљање и организовање процеса рада.
- Усавршавање стручних радника је вршено без плана стручног усавршавања, што за последицу може имати изостанак унапређења професионалних компетенција, које одговарају захтевима радног места/послова које обављају.
- Обављање стручних послова у социјалној заштити без прописане лиценце, ствара ризик да услуга кориснику не буде пружена у складу са стандардима стручног рада.

Надлежни органи су делимично вршили инспекцијски надзор и надзор над стручним радом центара за социјални рад, што ствара ризик да ће изостати обезбеђивање законитости рада, поштовање процедура и стандарда стручног рада у центрима за социјални рад.

- Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања није успоставило континуирани инспекцијски надзор над радом центара за социјални рад.

- Министарство за бригу о породици и демографију не доноси план за вршење надзора над стручним радом центара за социјални рад, већ се надзор врши углавном поводом инцидентних догађаја.

Државна ревизорска институција, након спроведене ревизије сврсисходности пословања на тему „Ефикасност рада центара за социјални рад у пружању социјалне и породично-правне заштите“, даје следеће препоруке:

Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања да:

- 1) Детаљно преиспита постојећи норматив кадрова и успостави критеријуме који ће бити засновани на реалним потребама центара (Налаз 1.1.) – Приоритет 2¹.
- 2) У сарадњи са свим релевантним чиниоцима, настави да континуирано предузима све неопходне мере како би обезбедило адекватан број стручних радника у центрима за социјални рад (Налаз 1.1.) – Приоритет 2.
- 3) Преиспита и унапреди стандарде акредитације програма обуке за стручне раднике и стручне сараднике у социјалној заштити, како би се обезбедила адекватна подршка запосленима у центрима за социјални рад (Налаз 1.2.) – Приоритет 2.
- 4) На предлог Републичког завода за социјалну заштиту донесе План развоја кадрова у социјалној заштити, са посебним освртом на центре за социјални рад како би се запосленима обезбедила адекватна подршка (Налаз 1.2.) – Приоритет 2.
- 5) Обезбеди да се доносе планови вршења инспекцијског надзора, на основу извршене процене ризика свих центара за социјални рад (Налаз 3.1.) – Приоритет 2.
- 6) У складу са кадровским капацитетима обезбеди обављање инспекцијског надзора свих центара за социјални рад у складу са донетим Планом (Налаз 3.1.) – Приоритет 2.

Министарству за бригу о породици и демографију да:

- 1) Правилником о вршењу надзора над стручним радом органа старатељства, уреди планирање, спровођење и извештавање у циљу уједначеног поступања у надзору над стручним радом свих центара за социјални рад - органа старатељства (Налаз 3.2.) – Приоритет 2.
- 2) У складу са кадровским капацитетима обезбеди вршење надзора над стручним радом свих центара за социјални рад (Налаз 3.2.) – Приоритет 2.

Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и Министарству за бригу о породици и демографију да:

- 1) Преиспитају и унапреде процедуре у пружању супервизијске подршке у центрима за социјални рад, у циљу ближег уређења улога и одговорности и начина поступања супервизора у центрима за социјални рад (Налаз 1.1, 1.1.1.) – Приоритет 2.

¹ Приоритет 2 означава несврсисходности које је могуће отклонити у року до годину дана односно препоруке по којима је потребно поступити у року до годину дана.

Центру за социјални рад „Свети Сава“ Ниш, да:

- 1) Покрене иницијативу код оснивача центра за именовање председника и чланова органа управљања - Надзорног одбора којима је истекао мандат, у складу са Законом (Налаз 2.1.) – Приоритет 1².
- 2) Утврди организацију и систематизацију радних места која се финансирају из буџета Града Ниша, у циљу успостављања целовитог система одговорности и управљања људским потенцијалима (Налаз 2.1.) – Приоритет 1.
- 3) Упути надлежном органу на сагласност Правилник о организацији и систематизацији радних места (Налаз 2.1.) – Приоритет 1.
- 4) Уговоре о раду запослених усклади са актом о систематизацији и законом (Налаз 2.1.) – Приоритет 2.
- 5) На основу анализа потреба центра и радног места на које је стручни радник распоређен сачини и прати План стручног усавршавања, у циљу обезбеђивања континуираног унапређења професионалних компетенција стручних радника (Налаз 2.2.) – Приоритет 2.
- 6) Предузме активности да се обављање стручних послова и стицање лиценце стручних радника врши у складу са Законом о социјалној заштити (Налаз 2.3.) – Приоритет 3³.

Центру за социјални рад „Колубара“ Ваљево, да:

- 1) Интерним актом пропише процедуре и критеријуме за расподелу предмета стручним радницима, у циљу подједнаке оптерећености и рационалног коришћења радног времена сваког стручног радника (Налаз 2.1.) – Приоритет 1.
- 2) Обезбеди пружање супервизијске подршке у центру, у циљу постизања оптималних ефеката у задовољавању потреба корисника (Налаз 2.1.) – Приоритет 2.
- 3) Успостави евиденцију корисника и документације на прописани начин, ради праћења процеса рада, поштовања прописаних рокова и извештавања (Налаз 2.1.) – Приоритет 2.
- 4) На основу анализа потреба центра и радног места на које је стручни радник распоређен сачини и прати План стручног усавршавања, у циљу обезбеђивања континуираног унапређења професионалних компетенција стручних радника (Налаз 2.2.) – Приоритет 2.

² Приоритет 1 означава несврсисходности које је могуће отклонити у року до 90 дана односно препоруке по којима је потребно поступити у року до 90 дана.

³ Приоритет 3 означава несврсисходности које је могуће отклонити у року до три године, односно препоруке по којима је потребно поступити у року до три године.

Центру за социјални рад Нови Бечеј да:

- 1) Интерним актом пропише процедуре и критеријуме за расподелу предмета стручним радницима, у циљу подједнаке оптерећености и рационалног коришћења радног времена сваког стручног радника (Налаз 2.1.) – Приоритет 1.
- 2) Обезбеди пружање супервизијске подршке у центру, у циљу постизања оптималних ефеката у задовољавању потреба корисника (Налаз 2.1.) – Приоритет 2.
- 3) Врши контролу рада запослених, у циљу ажурности поступања, односно поштовања прописаних рокова и процедура (Налаз 2.1.) – Приоритет 2.
- 4) На основу анализа потреба центра и радног места на које је стручни радник распоређен сачини и прати План стручног усавршавања, у циљу обезбеђивања континуираног унапређења професионалних компетенција стручних радника (Налаз 2.2.) – Приоритет 1.
- 5) Предузме активности да се обављање стручних послова и стицање лиценце стручних радника врши у складу са Законом о социјалној заштити (Налаз 2.3.) – Приоритет 2.

Центру за социјални рад Неготин да:

- 1) Покрене иницијативу код оснивача за именовање директора центра у складу са Законом (Налаз 2.1.) – Приоритет 1.
- 2) Упути надлежном органу на сагласност Правилник о организацији и систематизацији послова у ЦСР Неготин (Налаз 2.1.) – Приоритет 1.
- 3) Интерним актом пропише процедуре и критеријуме за расподелу предмета стручним радницима, у циљу подједнаке оптерећености и рационалног коришћења радног времена сваког стручног радника (Налаз 2.1.) – Приоритет 1.
- 4) Обезбеди пружање супервизијске подршке у центру, у циљу постизања оптималних ефеката у задовољавању потреба корисника (Налаз 2.1.) – Приоритет 2.
- 5) Успостави евиденцију корисника и документације на прописани начин, ради праћења процеса рада, поштовања прописаних рокова и извештавања (Налаз 2.1.) – Приоритет 2.
- 6) На основу анализа потреба центра и радног места на које је стручни радник распоређен сачини и прати План стручног усавршавања, у циљу обезбеђивања континуираног унапређења професионалних компетенција стручних радника (Налаз 2.2.) – Приоритет 2.
- 7) Предузме активности да се обављање стручних послова и стицање лиценце стручних радника врши у складу са Законом о социјалној заштити (Налаз 2.3.) – Приоритет 2.

2. Мере предузете у поступку ревизије

У току спровођења ревизије сврсисходности пословања на тему „Ефикасност рада центара за социјални рад у пружању социјалне и породично-правне заштите“ субјекти ревизије су предузели следеће мере:

➤ Министарство за бригу о породици и демографију је донело План вршења надзора над стручним радом центара за социјални рад – органа старатељства у обављању послова заштите и помоћи породици и старатељства број: 119-01-00059/2023-02 од 5. јуна 2023. године.

У складу са Правилником о начину вршења надзора над стручним радом органа старатељства планирано је да се изврши надзор над делом делатности органа старатељства, и то - заштита деце без родитељског старања која се налазе под старатељством.

У складу са кадровским капацитетима Министарства за бригу о породици и демографију, Одсеком за управно - надзорне послове у области породично-правне заштите, који обавља послове надзора, планирано је да се надзор над делом делатности органа старатељства изврши код једанаест центара за социјални рад, у просторијама центра, од стране комисије Министарства која се састоји од два државна службеника.

План вршења надзора, између осталог, садржи време и начин вршења надзора и рокове извештавања.

➤ Центар за социјални рад „Свети Сава“ Ниш, донео је Наредбу број 02-979 од 4. августа 2023. године, у којој истиче да три стручне раднице треба у што краћем року да обезбеде лиценцу за обављање стручних послова у социјалној заштити Коморе социјалне заштите.

3. *Захтев за достављање одазивног извештаја*

Субјекти ревизије су, на основу члана 40 став 1 Закона о Државној ревизорској институцији, дужни да поднесу Државној ревизорској институцији писани извештај о отклањању откривених несврсисходности (одазивни извештај) у року од 90 дана почев од наредног дана од дана уручења овог извештаја.

Одазивни извештај мора да садржи:

- 1) навођење ревизије, на коју се он односи;
- 2) кратак опис несврсисходности у пословању, које су откривене ревизијом;
- 3) приказивање мера исправљања.

Мере исправљања су мере које субјект ревизије предузима да би отклонио несврсисходности у свом пословању или мере умањења ризика од појављивања одређене несврсисходности у свом будућем пословању за чије предузимање субјект ревизије мора поднети уз одазивни извештај одговарајуће доказе.

Субјекти ревизије су обавезни да у одазивном извештају искажу мере исправљања по основу откривених несврсисходности, односно свих закључака и налаза датих у Извештају о ревизији сврсисходности пословања, као и да поступе по датим препорукама, осим оних које су отклоњене у току обављања ревизије и садржане у поглављу Мере предузете у поступку ревизије. За мере исправљања дужни су да уз одазивни извештај достави доказе према следећем:

1. За налазе, односно несврсисходности првог приоритета, односно које је могуће отклонити у року до 90 дана субјекти ревизије су у обавези да доставе доказе о отклањању несврсисходности односно предузимању мера исправљања;
2. За налазе, односно несврсисходности другог приоритета, односно које је могуће отклонити у року до годину дана, и трећег приоритета, односно које је могуће отклонити у року до три године, субјекти ревизије су у обавези да доставе акциони план у којем ће описати мере и активности које ће бити предузете ради отклањања несврсисходности или смањења ризика од појављивања несврсисходности у будућем пословању, као и планирани период предузимања мера и одговорно лице.

На основу члана 40 став 2 Закона о Државној ревизорској институцији одазивни извештај је јавна исправа која је потписана и оверена печатом од стране одговорног лица субјекта ревизије.

Државна ревизорска институција ће оценити веродостојност одазивног извештаја, тј. провериће истинитости навода о мерама исправљања, предузетим од стране субјекта ревизије, подносиоца одазивног извештаја. У случају потребе извршиће се и провера веродостојности одазивног извештаја. Такође, извршиће се и оцена да ли су мере исправљања исказане у одазивном извештају задовољавајуће.

Сагласно члану 57 став 1 тачка 3) Закона о Државној ревизорској институцији, ако субјекат ревизије у чијем су пословању откривене несврсисходности, не поднесе у прописаном року Институцији одазивни извештај, против одговорног лица субјекта ревизије поднеће се захтев за покретање прекршајног поступка.

Ако се оцени да одазивни извештај не указује да су откривене несврсисходности отклоњене на задовољавајући начин, сматра се да субјект ревизије крши обавезу доброг

пословања. Ако се ради о незадовољавајућем отклањању значајне несврсисходности, сматра се да постоји тежи облик кршења обавезе доброг пословања. У овим случајевима Државна ревизорска институције је овлашћена да предузима мере сагласно члану 40 став 7 до 13 Закона о Државној ревизорској институцији.

Генерални државни ревизор

Др Душко Пејовић

Државна ревизорска институција

Макензијева 41

11000 Београд, Србија

15. децембар 2023. године

II Увод

Државна ревизорска институција (у даљем тексту: ДРИ) спровела је ревизију сврсисходности пословања на тему „Ефикасност рада центара за социјални рад у пружању социјалне и породично-правне заштите“ у периоду од маја до децембра 2023. године⁴. Ревизија сврсисходности пословања је спроведена у складу са Законом о Државној ревизорској институцији⁵, Пословником Државне ревизорске институције⁶ и Програмом ревизије Државне ревизорске институције за 2023. годину.

Ревизија је обављена на начин и према поступцима утврђеним оквиром ревизорских стандарда Међународне организације врховних ревизорских институција (INTOSAI), Кодексом професионалне етике државних ревизора и принципима Међународних стандарда врховних ревизорских институција (ISSAI).

1. Проблем

Социјална заштита према Закону о социјалној заштити⁷, јесте организована друштвена делатност од јавног интереса чији је циљ пружање помоћи и оснаживање за самосталан и продуктиван живот у друштву појединаца и породица, као и спречавање настајања и отклањање последица социјалне искључености⁸.

Према Породичном закону⁹, породично-правна заштита обухвата брак и односе у браку, односе у ванбрачној заједници, односе детета и родитеља, усвојење, хранитељство, старатељство, издржавање, имовинске односе у породици, заштиту од насиља у породици, поступке у вези са породичним односима и лично име.

Центри за социјални рад (у даљем тексту: центар, ЦСР) представљају стуб система социјалне и породично-правне заштите. У протеклом периоду њихова улога се мењала, а нормативи о њиховом функционисању нису у потпуности рефлектовали те промене. У Републици Србији постоји 141 ЦСР, а јавно доступни подаци показују да постојећи ресурси у овој области нису адекватни како би пружили ефикасну социјалну и породично-правну заштиту.

У протеклим годинама нису остварени значајни резултати код унапређења система социјалне и породично-правне заштите, ојачавања капацитета центара, обезбеђивања континуираног усавршавања запослених и унапређења организације и управљања у ЦСР да би се на адекватан начин сагледали и решавали проблеми и потребе корисника.

Подаци показују да у појединим центрима још увек раде запослени који не поседују одговарајуће лиценце за рад, а контролни и регулаторни механизми не функционишу на задовољавајућем нивоу.

Наведени разлози определили су Државну ревизорску институцију да спроведе ревизију сврсисходности пословања на тему „Ефикасност рада центара за социјални рад у

⁴ Број ревизије: 400-220/2023-05.

⁵ „Службени гласник РС”, бр. 101/05, 54/07, 36/10 и 44/18 - др. закон.

⁶ „Службени гласник РС”, број 9/09.

⁷ „Сл. гласник РС”, бр. 24/11, 117/22 (УС).

⁸ Члан 2 Закона о социјалној заштити.

⁹ „Сл. гласник РС” бр. 18/05, 72/11 - др. закон и 6/15.

пружању социјалне и породично-правне заштите“, испита узроке наведених проблема и да препоруке за унапређење ове области.

2. Циљ ревизије

Циљ ревизије је да се испита да ли су надлежни органи предузимали одговарајуће активности у циљу обезбеђивања ефикасног рада центара за социјални рад у пружању социјалне и породично-правне заштите.

У фокусу ове ревизије је ефикасност као однос између искоришћености ресурса и постигнутих резултата.

3. Ревизорска питања

Да бисмо одговорили на циљ ревизије формулисали смо следећа ревизијска питања:

1. Да ли су надлежни органи предузели адекватне мере за обезбеђивање основе за ефикасан рад центара за социјални рад?
2. Да ли је рад центара за социјални рад - субјеката ревизије организован у складу са принципима одговорног управљања, у циљу ефикасне заштите корисника ЦСР?
3. Да ли је успостављен ефикасан надзор над радом центара за социјални рад?

4. Обим и ограничења ревизије

За потребе оцене ефикасности рада центара за социјални рад у пружању социјалне и породично-правне заштите, анализом смо обухватили активности Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања (у даљем тексту: Министарство за рад, МРЗБСП); Министарства за бригу о породици и демографију (у даљем тексту: Министарство за бригу о породици); Центра за социјални рад „Свети Сава“, Ниш; Центра за социјални рад „Колубара“, Ваљево; Центра за социјални рад Нови Бечеј и Центра за социјални рад Неготин.

Ревизија се односи на период - 1. јануара 2020 - 31. децембра 2022. године.

У ревизији смо испитивали:

- ✓ да ли постојећи законодавни оквир о организацији, нормативу кадрова и стандардима рада пружа основу за успостављање ефикасног рада ЦСР;
- ✓ да ли је акредитација програма обуке успостављена тако да обезбеди подршку унапређењу стручног рада стручним радницима у ЦСР;
- ✓ да ли рад супервизора у ЦСР постиже своју функцију/циљ;
- ✓ да ли је рад у ЦСР организован у складу са принципима одговорног управљања;
- ✓ да ли унутрашње уређење центра омогућава сагледавање и доследно управљање обимом посла, система одговорности и управљање људским потенцијалима;
- ✓ да ли акт о критеријумима за расподелу предмета стручним радницима омогућује равномерну оптерећеност запослених у центру;
- ✓ да ли план стручног усавршавања стручних радника омогућује одржавање и унапређење професионалних капацитета и квалитета стручног рада;

- ✓ да ли стручни радници поседују лиценце, односно да ли испуњавају критеријуме и стандарде за пружање услуга у области социјалне заштите;
- ✓ да ли је вршен инспекцијски надзор над радом центара;
- ✓ да ли је вршен надзор над стручним радом центара као органа старатељства.

У ревизији нисмо испитивали:

- ✗ да ли финансијски извештаји субјекта ревизије истинито и објективно приказују његово финансијско стање, резултате пословања и новчане токове, у складу са прихваћеним рачуноводственим начелима и стандардима;
- ✗ финансијске трансакције и одлуке субјекта ревизије у вези са приходима и примањима и расходима и издацима, ради утврђивања да ли су трансакције извршене у складу са законом, другим прописима и за планиране сврхе.

У процесу спровођења ревизије било је одређених ограничења, и то:

- без обзира на примену јасних критеријума за избор субјекта, где је из сваке групе одабран по један ЦСР, налази и закључци се не могу генерализовати и не могу се односити на све ЦСР у Републици Србији;
- подела надлежности између органа у обављају појединих послова или дела послова;
- јединствени информациони систем за евиденцију и унос података установа социјалне заштите - СОЗИС, започео је са радом у 2022. години, па је пренос података у току, што је отежавало мерење ефикасности рада ЦСР у вези са поштовањем прописаних рокова и процедура.

5. *Методологија у поступку рада*

У фази планирања ревизије на тему „Ефикасност рада центара за социјални рад у пружању социјалне и породично-правне заштите“, а приликом упознавања и разумевања наведене теме, тим је одржао четири састанка са представницима органа који поседују адекватна знања и информације у овој области и то са: Министарством за рад, Министарством за бригу о породици, Републичким заводом за социјалну заштиту (у даљем тексту: Републички завод, РЗС) и Комором социјалне заштите (у даљем тексту: Комора, КСЗ).

У фази планирања ревизије сврсисходности прикупљени су подаци од Министарства за рад, Републичког завода и КСЗ - и то:

- Решења Министарства за рад о броју стручних и других радника чији се рад финансира из републичког буџета;
- Предлози Министарства за рад и закључци Комисије за давање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава (у даљем тексту: Комисија за ново запошљавање) у ЦСР у периоду 2020 - 2022. године;
- Подаци о укупном броју корисника у регистру ЦСР на активној евиденцији на дан 31. 12. у периоду 2020 - 2022. године;

- Подаци о броју и структури запослених радника на неодређено време на пословима јавних овлашћења у ЦСР према старости, полу, врсти послова и извору финансирања;
- Изводи из Регистра акредитованих и реализованих програма обуке у 2020, 2021. и 2022. години;
- Податке проистекле из поступака пред Етичким одбором КСЗ - број пријава, врсте поступака, број и врста изречених мера (ЦСР који су имали највише пријава), проблеми који су се најчешће појављивали као предмет поступка.

На основу прикупљених информација и анализе документације у фази предстудије, дефинисани су: потенцијални проблем, циљ ревизије, ревизијска питања, критеријуми, предмет ревизије, субјект ревизије, као и период који ће ревизијом бити обухваћен.

Имајући у виду одговорности органа које проистичу из надлежности прописаних законским и подзаконским актима које уређују област социјалне и породично-правне заштите као субјекти ревизије одређени су: Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Министарство за бригу о породици и демографију и четири центра за социјални рад.

Даљом анализом тражених података, одредили смо квалитативне и квантитативне критеријуме за избор субјектата ревизије из реда ЦСР и то:

- Просечан број корисника у регистру ЦСР на активној евиденцији у периоду 2020 - 2022. године и просечан број запослених стручних радника,
- Број издатих и важећих лиценци стручних радника у ЦСР - основни стручни послови у социјалној заштити (учешће лиценцираних стручних радника у укупном броју стручних радника),
- Подаци о годишњем плану стручног усавршавања запослених радника у ЦСР у периоду 2020 - 2022. године,
- Подаци из Извештаја о донетим одлукама Етичког одбора КСЗ у поступцима по пријавама за повреде етичког кодекса на рад стручних радника у ЦСР у периоду 2020 - 2022. године.

Након анализе достављених података и успостављених квантитативних и квалитативних критеријума субјекти ревизије - центри за социјални рад су:

- 1) Центар за социјални рад „Свети Сава“, Ниш;
- 2) Центар за социјални рад „Колубара“, Ваљево;
- 3) Центар за социјални рад Нови Бечеј;
- 4) Центар за социјални рад Неготин.

Детаљан опис коришћене методологије за избор центара за социјални рад - субјектата ревизије налази се у Прилогу 1.

У фази спровођења ревизије, како бисмо одговорили на ревизијска питања и циљ ревизије, анализирали смо законску и подзаконску регулативу која уређује ову област, документацију субјектата ревизије која се односи на период 2020 - 2022. године и обавили интервјуе са представницима субјектата ревизије. Такође, анализирали смо податке добијене од КСЗ у вези са лиценцирањем стручних радника центара за социјални рад - субјектата

ревизије, податке Покрајинског секретаријата за социјалну политику, демографију и равноправност полова (у даљем тексту: Покрајински секретаријат) и Градског секретаријата за социјалну заштиту града Београда (у даљем тексту: Секретаријат за социјалну заштиту града Београда), који послове инспекцијског надзора/надзора над стручним радом органа старатељства обављају као поверене послове и на тим доказима засновали смо доношење налаза, закључака и препорука за унапређење ове области.

III Опис предмета ревизије

1. Законодавни и институционални оквир

1.1. Законодавни оквир

Законом о социјалној заштити¹⁰ је уређено да се установе социјалне заштите оснивају ради остварења права у области социјалне заштите и пружања услуга у складу са законом, као и ради обављања развојних, саветодавних, истраживачких и других стручних послова.

Породичним законом¹¹ уређени су: брак и односи у браку, односи у ванбрачној заједници, односи између детета и родитеља, усвојење, хранитељство, старатељство, издржавање, имовински односи у породици, заштита од насиља у породици, поступци у вези са породичним односима и лично име.

Правилником о организацији, нормативима и стандардима рада центра за социјални рад¹² уређено је обављање делатности ЦСР у вршењу јавних овлашћења и то: организација, нормативи и стандарди стручног рада и садржај и начин вођења евиденција о корисницима и документације о стручном раду.

Правилником о стручним пословима у социјалној заштити¹³ утврђени су стручни послови у социјалној заштити, као и ближи услови и стандарди за њихово обављање.

Правилником о стандардима и поступку акредитације програма обуке за стручне раднике и стручне сараднике у социјалној заштити¹⁴ уређени су стандарди за акредитацију програма обуке, начин спровођења поступка акредитације, начин вођења и садржина Регистра пријава за акредитацију, Регистра акредитованих програма обуке и Регистра реализованих програма обуке, као и садржина и изглед сертификата о завршеној обуци по акредитованом програму обуке.

Правилником о лиценцирању стручних радника у социјалној заштити¹⁵ прописани су ближи услови за издавање лиценце, образац лиценце и начин издавања и обнављања лиценце, односно суспензије и одузимања лиценце стручним радницима у социјалној заштити.

Законом о инспекцијском надзору¹⁶ уређени су садржина, врсте и облици и поступак инспекцијског надзора, овлашћења и обавезе учесника у инспекцијском надзору и друга питања од значаја за инспекцијски надзор.

Правилником о посебним елементима процене ризика, учесталости вршења инспекцијског надзора на основу процене ризика и посебним елементима плана инспекцијског надзора у области социјалне заштите¹⁷ прописани су посебни елементи процене ризика, учесталост вршења инспекцијског надзора на основу процене ризика и посебни елементи плана инспекцијског надзора у области социјалне заштите.

¹⁰ „Сл. гласник РС“, бр. 24/11, 117/22 (УС).

¹¹ „Сл. гласник РС“ бр. 18/05, 72/11 - др. закон и 6/15.

¹² „Сл. гласник РС“ бр. 59/08, 37/10, 39/11 - др. правилник, 1/12 - др. правилник, 51/19, 12/20 и 83/22.

¹³ „Сл. гласник РС“ бр. 1/12 и 42/13.

¹⁴ „Сл. гласник РС“ бр. 31/14

¹⁵ „Сл. гласник РС“ бр. 42/13

¹⁶ „Сл. гласник РС“ бр. 36/15, 44/18 - др. закон и 95/2018.

¹⁷ „Сл. гласник РС“ бр. 117/17

Правилником о вршењу надзора над стручним радом органа старатељства прописан је начин вршења надзора над стручним радом у органу старатељства¹⁸.

1.2. Институционални оквир

Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања обавља послове државне управе који се, између осталог, односе на систем социјалне заштите¹⁹.

Министарство за рад обавља послове који се односе на припрему нацрта закона и других предлога прописа из области социјалне заштите, давање мишљења и објашњења у вези са применом закона и других прописа из области социјалне заштите, праћење стања, израду анализа, извештаја и информација у вези са стањем и проблемима социјалне заштите и предлагање мера за унапређење система социјалне заштите, активности у вези са процесом рационализације и оптимизације јавне управе у области социјалне заштите, припрему и израду решења о броју и структури запослених у установама социјалне заштите чији је оснивач Република Србија (у даљем тексту: РС), надзор над вршењем поверених послова, инспекцијски надзор над радом установа социјалне заштите у погледу примене закона, других прописа и општих аката и др²⁰.

Министарство за бригу о породици и демографију обавља послове државне управе који се односе на систем породично-правне заштите, брак, популациону политику, планирање породице, породицу и децу, унапређење и развој демографске политике, политике наталитета, квалитета живота и продужетка живота, репродуктивног здравља и унутрашњих миграција, израду националних докумената и припрему и спровођење кампања у вези са демографском политиком, као и друге послове одређене законом²¹.

Министарство за бригу о породици обавља послове који се односе на припрему стратешких докумената, нацрта закона и других предлога прописа из области породично-правне заштите, праћење, израду анализа, извештаја и информација у вези са стањем и проблемима у области породично-правне заштите, надзор над стручним радом органа старатељства и др²².

Министарство за бригу о породици је образовано крајем 2020. године Законом о министарствима од 26. октобра 2020. године²³.

Установу социјалне заштите може основати РС, аутономна покрајина (у даљем тексту: АП), јединица локалне самоуправе (у даљем тексту: ЈЛС) и друго правно и физичко лице.

Центар за социјални рад може основати само јединица локалне самоуправе²⁴.

Као установа социјалне заштите ЦСР одлучује о остваривању права корисника утврђених Законом о социјалној заштити и коришћењу услуга социјалне заштите које

¹⁸ „Сл. гласник РС“ бр. 144/14.

¹⁹ Чл. 19 Закона о министарствима, („Сл. гласник РС“, бр. 128/20, 116/22).

²⁰ Информатор о раду Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, 20. јануар 2023. године

²¹ Чл. 20 Закона о министарствима.

²² Информатор о раду Министарства за бригу о породици и демографију, април 2023. године

²³ Извештај о активностима Министарства за бригу о породици и демографију у циљу унапређења демографске слике кроз подршку породици, август 2022. године.

²⁴ Члан 10 Закона о социјалној заштити.

обезбеђује РС, АП и ЈЛС и врши друге послове утврђене законом и прописима донетим на основу закона.

Као орган старатељства центар обавља послове заштите породице, помоћи породици и старатељства.

У вршењу јавних овлашћења ЦСР одлучује о остваривању права на материјално обезбеђење; додатак за помоћ и негу другог лица; помоћ за оспособљавање за рад; смештај у установу социјалне заштите; смештај одраслог лица у другу породицу; затим о хранитељству; усвојењу; старатељству; одређивању и промени личног имена детета и мерама превентивног и корективног надзора над вршењем родитељског права.

ЦСР обавља и послове посредовања - медијације у породичним односима, доставља налазе и стручна мишљења, пружа помоћ у парницама за заштиту права детета, вршењу, односно лишењу родитељског права, у споровима за заштиту од насиља у породици.

Такође, ЦСР у вршењу јавних овлашћења пружа услуге социјалног рада и покреће судске поступке када је законом на то овлашћен²⁵.

У установама социјалне заштите послове обављају: стручни радници, стручни сарадници, помоћни радници и друга лица, а врсту стручних послова у социјалној заштити, ближе услове и стандарде за њихово обављање прописује министар за социјалну заштиту²⁶.

Стручни радници у ЦСР су социјални радник, психолог, педагог, андрагог, специјални педагог, правник и социолог.

Стручни радници центра дужни су да се стручно усавршавају ради успешнијег остваривања и унапређења стручног рада²⁷.

Лиценцирање је и поступак у коме се испитује да ли стручни радник испуњава критеријуме и стандарде за пружање услуга у области социјалне заштите²⁸.

Лиценца се издаје стручном раднику за обављање стручних послова у социјалној заштити. Лиценцу издаје КСЗ, на шест година. Лиценце издате стручним радницима уписују се у Регистар лиценцираних стручних радника, који води Комора, у складу са законом²⁹.

За законитост рада, поштовање стандарда стручног рада, унутрашњу и спољну координацију, планирање, организовање и контролу запослених одговоран је директор ЦСР³⁰.

Рад служби у центру треба да буде организован тако да омогући између осталог: усмереност стручног рада према кориснику; ефикасно, економично и одговорно управљање радом на случају применом метода вођења случаја; ефикасно и економично управљање обимом посла и људским ресурсима; остваривање координативне улоге центра у локалној заједници у организовању социјалних активности и програма³¹.

²⁵ Чл. 4 Правилника о организацији, нормативима и стандардима рада центра за социјални рад.

²⁶ Члан 137 Закона о социјалној заштити.

²⁷ Члан 12 Правилника о организацији, нормативима и стандардима рада центра за социјални рад.

²⁸ Члан 176 став 2 Закона о социјалној заштити.

²⁹ Члан 185 и 190 Закона о социјалној заштити.

³⁰ Чл. 27 Правилника о организацији, нормативима и стандардима рада центра за социјални рад.

³¹ Члан 11 Правилника о организацији, нормативима и стандардима рада центра за социјални рад.

Руководилац службе обезбеђује унутрашњу координацију и организацију, планирање и управљање обимом посла унутар службе, поштовање стандарда стручног рада, законитост рада и поштовање рокова и процедура.

Супервизор обезбеђује поштовање стандарда стручног рада и доприноси квалитету услуга тако што координира, усмерава, обучава, подстиче и евалуира развој стручних компетенција водитеља случаја како би се постигли оптимални ефекти у задовољавању потреба корисника³².

У циљу повезивања и интегрисања различитих организационих делова, правовременог обавештавања и координације између појединаца и организационих јединица у вршењу јавних овлашћења, у центру се образују стална и повремена стручна и саветодавна тела. Стална тела су колегијум руководиоца, колегијум службе и стална комисија органа старатељства, док су повремена тела која се образују у центру стручни тимови³³.

ЦСР је дужан да извештава надлежни орган државне управе, односно покрајински орган управе и надлежни орган ЈЛС о свом раду³⁴.

2. Опште информације о центрима за социјални рад у Републици Србији

ЦСР је дужан да обезбеди јавност свог рада и да извештава надлежни орган државне управе, односно покрајински орган управе и надлежни орган ЈЛС о свом раду.

С обзиром на тему ревизије сврсисходности пословања, анализирали смо податке из годишњих извештаја о раду центара, које обједињује Републички завод.

У наставку су приказане опште информације о 141 центру на територији РС, а на основу података Републичког завода.

Подаци Републичког завода за социјалну заштиту

Увидом у базу података РЗСЗ о броју корисника утврдили смо да је на активној евиденцији центара 31. децембра било:

- 2020. године - 589.406 корисника,
- 2021. године - 592.825 корисника и
- 2022. године - 569.961 корисника.

Анализом података о укупном броју корисника утврдили смо да се овај број у 2021. години повећао за 1% у односу на 2020. годину, а да се број корисника на активној евиденцији у 2022. години смањило за 4% у односу на 2021. годину.

Анализом просечног броја корисника по узрасту у периоду 2020 - 2022. године по регионима, утврдили смо да највећи број корисника на активној евиденцији ЦСР у свим регионима РС припада узрасту одраслих (26 - 64 године).

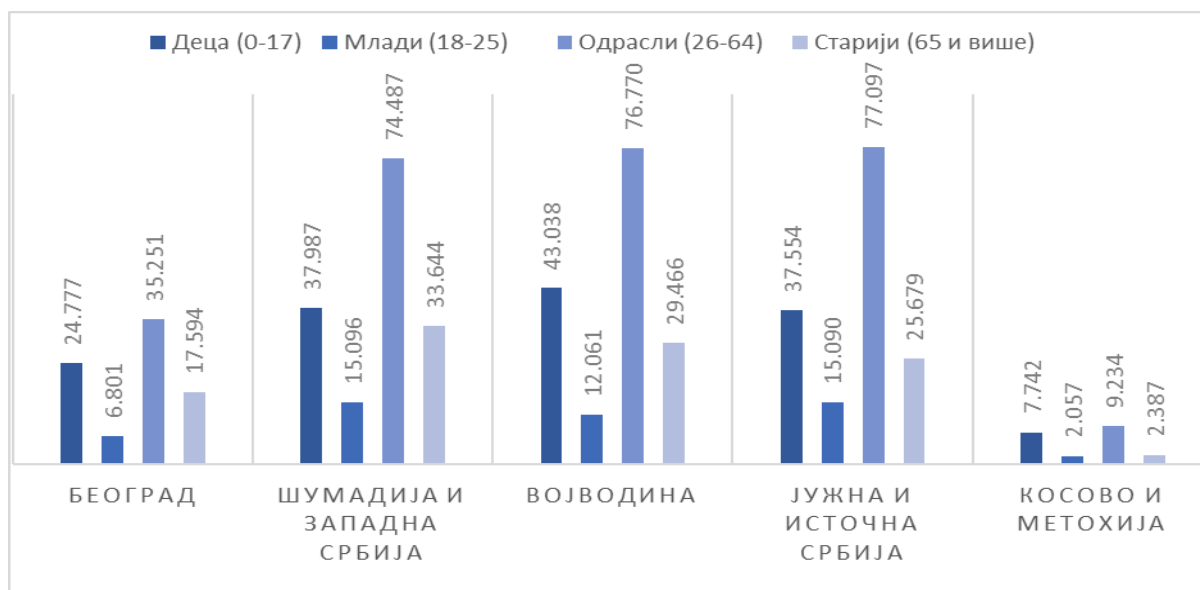
³² Чл. 29 ст. 1 Правилника о организацији, нормативима и стандардима рада центара за социјални рад.

³³ Чл. 34 Правилника о организацији, нормативима и стандардима рада центара за социјални рад.

³⁴ Члан 5 Правилника о организацији, нормативима и стандардима рада центара за социјални рад.

Графикон број 1: Просечан број корисника на активној евиденцији ЦСР по регионима РС по узрасту

Увидом у базу података РЗСЗ о укупном броју свих запослених и ангажованих радника на неодређено време у центрима утврдили смо да је на дан 31. децембра:

- 2020. године запослено укупно 2638 радника,
- 2021. године запослено укупно 2593 радника и
- 2022. године запослено укупно 2592 радника.

Анализом података о броју запослених у ЦСР утврдили смо да је у периоду на који се ревизија односи дошло до пада укупног броја запослених, и то за 2%.

Број и структура стручних и других радника запослених на неодређено време на пословима јавних овлашћења који се финансирају из буџета РС приказан је у наредној табели.

Табела број 1: Број и структура стручних и других радника запослених на неодређено време на пословима јавних овлашћења, који се финансирају из буџета РС

	2020. година	2021. година	2022. година
Руководећи	169	161	172
Стручни радници	1407	1412	1412
Стручни сарадници	26	23	18
Административно-финансијски послови	283	277	309
Техничко особље	185	183	170
Укупно	2070	2056	2081

Посматрајући полну структуру запослених у ЦСР на неодређено време на пословима јавних овлашћења, уочено је доминантно учешће жена, што приказујемо у наредном графикону.

Графикон број 2: Полна структура запослених у ЦСР у периоду 2020 - 2022. године

Од укупног броја запослених у центрима, у наредној табели приказан је број стручних радника запослених у ЦСР на неодређено време на дан 31. 12. у периоду 2020 - 2022. године, по врсти послова.

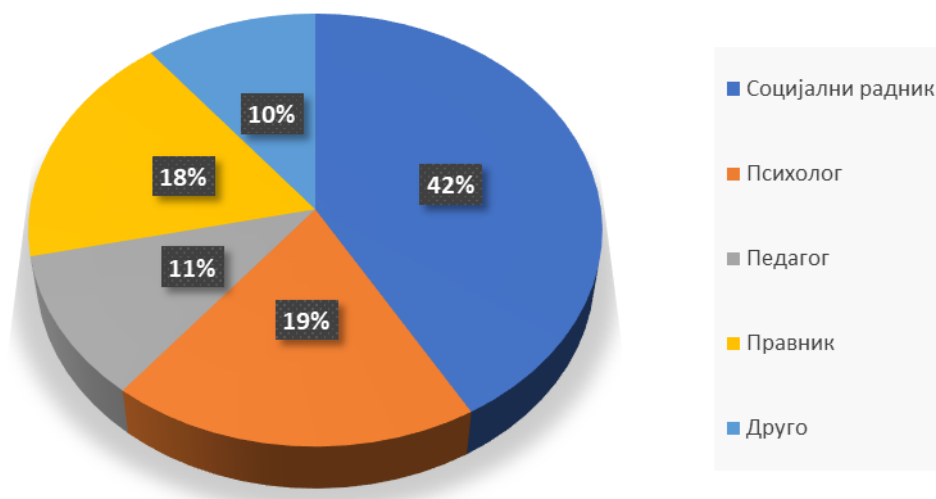
Табела број 2: Број стручних радника запослених у ЦСР на неодређено време на дан 31. 12. 2020 - 2022. године по врсти послова

	Основни стручни послови	Супервизијски послови	Правни послови	Послови планирања и развоја	Укупно
2020	1113	209	300	49	1671
2021	1121	199	306	47	1673
2022	1104	206	313	48	1671

Посматрајући процентуално учешће стручних радника према њиховим стручним профилима, утврдили смо да највећи удео чине социјални радници, а у наставку приказујемо и удео осталих стручних профила.

Графикон број 3: Удео стручних радника према стручним профилима

IV Закључци

У овом поглављу наводимо закључке до којих смо дошли у поступку ревизије.

На основу анализе законодавног оквира, података и документације Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Министарства за бригу о породици и демографију, Центра за социјални рад „Свети Сава“, Ниш, Центра за социјални рад „Колубара“, Ваљево, Центра за социјални рад Нови Бечеј, Центра за социјални рад Неготин, документације прикупљене од извора информација, као и обављених интервјуа, донели смо следеће закључке:

- 1) Надлежни органи нису предузели адекватне мере за обезбеђивање основе за ефикасан рад центара за социјални рад.
- 2) Центри за социјални рад - субјекти ревизије нису у довољној мери организовали рад у складу са принципима одговорног управљања, што може отежати ефикасну заштиту корисника.
- 3) Надлежни органи су делимично вршили инспекцијски надзор и надзор над стручним радом центара за социјални рад, што ствара ризик да ће изостати обезбеђивање законитости рада, поштовање процедура и стандарда стручног рада у центрима за социјални рад.

У наставку извештаја наводимо закључке са одговарајућим налазима.

ЗАКЉУЧАК 1. Надлежни органи нису предузели адекватне мере за обезбеђивање основе за ефикасан рад центара за социјални рад

С обзиром на дефинисани проблем ове ревизије циљ је био да испитамо да ли су надлежни органи предузели адекватне мере за обезбеђивање основе за ефикасан рад центара за социјални рад.

Под адекватним мерама подразумевамо да успостављени законодавни оквир омогућује успостављање ефикасног рада у центрима, тако да се исти одвија у складу са постављеном организацијом, стандардима и нормативима рада.

У складу са напред изнетим, у вези са првим ревизијским питањем, испитивали смо наведене активности Министарства за рад и Министарства за бригу о породици у периоду 2020 - 2022. године, као органа надлежних за доношење прописа којима се уређује организација, нормативи и стандарди рада ЦСР.

Такође, користили смо евиденције и податке Републичког завода, као извора информација.

Након анализе законодавног оквира, документације субјеката ревизије и обављених интервјуа, донели смо закључак, који темељимо на следећим налазима:

Налаз 1.1. Постојећи нормативни оквир не прати у довољној мери промене и захтеве центара за социјални рад, у циљу повећања њихове ефикасности

Законом о социјалној заштити прописано је да организацију рада, нормативе и стандарде стручног рада у вршењу поверених послова прописује министар за социјалну заштиту.

Породичним законом је прописано да организацију рада органа старатељства - ЦСР, стандарде стручног рада, те садржај и начин вођења евиденције и документације прописује министар надлежан за породичну заштиту.

Правилником о организацији, нормативима и стандардима рада центара за социјални рад, који је донет 2008. године, уређено је обављање делатности центара у вршењу јавних овлашћења и то: организација, нормативи, стандарди стручног рада и садржај и начин вођења евиденције о корисницима и документације о стручном раду.

Од дана доношења Правилника, међане су одредбе којим се уређује организација рада, стандарди за вођење случаја и вођење евиденције и документације, али критеријуми за утврђивање норматива кадрова, нису мењани.

Нормативом кадрова одређени су број и структура стручних и других радника у центрима.

Критеријум на основу којег се одређује одговарајући број стручних и других радника је број становника на подручју за које се центар оснива³⁵. За подручје ЦСР који обухвата 15.000 становника одређује се један стручни радник на пословима социјалног рада и даље још један на сваких 5.500 становника. Један правник на управно-правним пословима се одређује за подручје ЦСР са мање од 30.000 становника, и даље по један на сваких 30.000

³⁵ Чл. 42 и 43 Правилника о организацији, нормативима и стандардима рада центра за социјални рад.

становника и један стручни радник на пословима планирања и развоја за подручје центра који има 150.000 становника и даље по један на сваки даљих 250.000 становника.

Центру у коме је просечан број корисника права и услуга из надлежности РС по запосленом у претходној години повећан у односу на просечан број корисника по запосленом у РС може се одобрити повећање у односу на утврђен број запослених³⁶.

Овако постављен критеријум одређивања броја стручних и других радника у ЦСР имао је за циљ равномерну оптерећеност стручних радника у свим центрима, односно да укупан број стручних и других радника буде сразмеран броју становника на подручју центра.

У току ревизије смо утврдили:

На основу прописаног норматива кадрова, Министарство за рад је донело решења о утврђивању броја стручних и других радника чији се рад финансира из републичког буџета на пословима јавних овлашћења. Увидом у решења утврђено је да послове јавних овлашћења у ЦСР треба да обавља 2586 запослених, и то:

- Директор - 141;
- послови социјалног рада - 1497;
- управно-правни послови - 297;
- послови планирања и развоја - 50;
- административно - финансијски послови - 337;
- технички послови - 234;
- руководиоца одељења - 30;

односно, укупно 2586 стручних и других радника.

Анализом регионалне распоређености стручних и других радника у центрима на основу решења министарства, највећи број стручних и других радника утврђен је за регион Шумадије и Западне Србије.

Број стручних и других радника одређен решењем Министарства за рад, појединачно по сваком центру, приказан је у Прилогу 2 овог Извештаја³⁷.

Након утврђивања норматива кадрова извршена су два пописа становништва у РС (2011. и 2022. године), а и просечан број корисника права и услуга из надлежности РС по запосленом у претходној години се мењао, па је самим тим и критеријум за утврђивање броја стручних и других радника захтевао анализу и преиспитивање.

Посматрајући оптерећеност стручних радника у центру, као однос просечног броја корисника на активној евиденцији центара и просечног броја запослених стручних радника на неодређено време у центру³⁸ за период 2020 - 2022. године, анализа је показала да су највише оптерећени стручни радници ЦСР у региону Јужне и Источне Србије, што је приказано у наредном графикону.

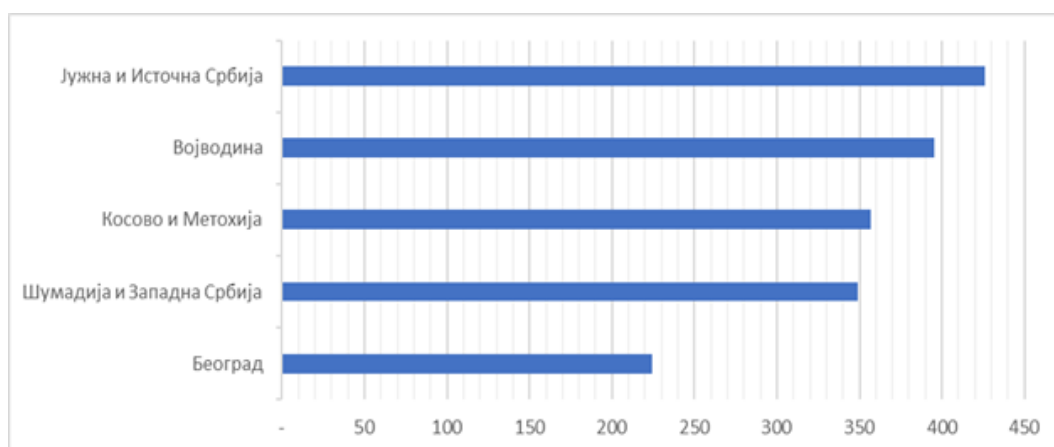
³⁶ Члан 44 Правилник о организацији, нормативима и стандардима рада центара за социјални рад.

³⁷ Ажурирани подаци на дан 12. 10. 2023. године.

³⁸ База Републичког завода за социјалну заштиту (Извештаји о раду центара за социјални рад).

Графикон број 4: Оптерећеност стручних радника у ЦСР у периоду 2020 - 2022. године

Постојећим нормативом је такође прописано да се у центру по правилу запошљава најмање 50% социјалних радника у односу на укупан број стручних радника. Анализом смо утврдили да је свим ЦСР у периоду 2020 - 2022. године на неодређено време било запослено око 42% социјалних радника, чиме се поставља питање изводљивости примене и овог норматива.

У периоду на који се односи ревизија, Министарство за рад није вршило анализу постојећег норматива кадрова нити је ускладило норматив кадрова у ЦСР са променама вредности критеријума, што је уз ограничење максималног броја запослених на неодређено време у систему државних органа, систему јавних служби, систему АП Војводине и систему локалне самоуправе успорило достизање утврђеног броја стручних и других радника у центрима и довело до њихове неуједначене оптерећености.

Све напред наведено ствара ризик од необезбеђивања ефикасности и благовремености социјалне и породично-правне заштите у центрима.

Анализирајући даље податке о попуњавању слободних, односно упражњених радних места код корисника јавних средстава који су у надлежности Министарства за рад, у складу са Уредбом о поступку за прибављање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава³⁹, утврдили смо да је центрима дата сагласност за пријем у радни однос на неодређено време, односно попуњавање слободних, односно упражњених радних места и то:

- у 2020. години дата је сагласност за 142 извршиоца;
- у 2021. години дата сагласност за 36 извршилаца;
- у 2022 години дата сагласност за 108 извршилаца.

Међутим, и поред тога, у ревизији смо утврдили да, у периоду 2020 - 2022. године, у просеку осам ЦСР није имало ниједног запосленог социјалног радника, 21 центар радио је без правника, 17 центара без психолога, а 57 без иједног педагога.

³⁹ („Сл. Гласник РС“, број 159/20).

Потребу да се преиспитају постојећи критеријуми за норматив кадрова и успоставе нови, најбоље илуструје анализа стања у центрима за социјални рад - субјектима ревизије у периоду 2020 - 2022. године.

Табела број 3: Подаци о центрима за социјални рад - субјектима ревизије за период 2020 - 2022. године

ЦСР	Број становника -просек ⁴⁰	Број корисника-просек ⁴¹	Решење МРЗБСП	Систематизација	Попуњено ⁴²	Процент попуњених радних места
ЦСР „Свети Сава“, Ниш	254.869	33.257	73	70	63	90%
ЦСР „Колубара“, Ваљево	86.241	2.742	28	26	22	84,6%
ЦСР Нови Бечеј	21.906	2.558	9	8	7	87,5%
ЦСР Неготин	32.659	2.822	13	12	8	66,6%

Приказано стање код субјеката ревизије указује на то да већи број становника не подразумева и већи број корисника на активној евиденцији центра, што ствара ризик да постојећи норматив кадрова и критеријуми за његово одређивање не омогућавају ефикасан рад центара. Постојећи критеријуми не остварују равномерну оптерећеност стручних радника у ЦСР, што доводи у ризик њихов ефикасан рад.

Све напред наведено указује на то да постоји потреба за детаљном анализом и креирањем новог норматива за одређивање броја стручних и других радника, који се заснива на реалним проценама стања у ЦСР, узимајући у обзир структуру становништва, број корисника, структуру корисника, као и друге критеријуме који ће допринети да рад у центрима буде ефикаснији.

Зато се Министарству за рад, запошљавање, борацка и социјална питања препоручује да детаљно преиспита постојећи норматив кадрова и успостави критеријуме који ће бити засновани на реалним потребама центара.

Такође, препоручује се Министарству за рад, запошљавање, борацка и социјална питања да, у сарадњи са свим релевантним чиниоцима, настави да континуирано предузима све неопходне мере како би обезбедило адекватан број стручних радника у центрима за социјални рад.

⁴⁰ Просек на основу пописа 2011. и 2022. године, подаци Републичког завода за статистику.

⁴¹ Подаци Републичког завода за социјалну заштиту.

⁴² Утврђено стање у току ревизије.

1.1.1. Супервизија

Супервизија је процес који обезбеђује да се применом стандарда реализују стручни задаци и активности из делатности центра кроз професионалну подршку и учење, а стручни радници на тај начин развију знање, компетенцију и могућност да преузму одговорност за сопствену праксу, а тиме и подигну ниво квалитета заштите корисника⁴³.

Супервизор обезбеђује поштовање стандарда стручног рада и доприноси квалитету услуга тако што координира, усмерава, обучава, подстиче и евалуира развој стручних компетенција водитеља случаја, како би се постигли оптимални ефекти у задовољавању потреба корисника.

Он подржава стручне раднике - водитеље случаја организујући супервизијски процес у свим фазама рада као аутентичан, поверљив, професионалан, неутралан, објективан, са уважавањем се односећи према водитељу случаја.

На седам стручних радника запослених на услугама социјалног рада (водитеља случаја), послове обавља један супервизор који има искуства у стручном раду од најмање пет година, поседује специфична знања, вештине и способност да квалитетно обавља сложене стручне послове.

Стручни радник који обавља послове супервизије, уз одобрење непосредног руководиоца, може да обавља и послове водитеља случаја, уколико то не ремети процес супервизије и није у супротности са интересима корисника.

У ЦСР који имају до шест стручних радника на услугама социјалног рада, стручном раднику који обавља послове супервизора и истовремено обавља послове водитеља случаја, супервизијску подршку пружа директор установе, у складу са правилима која важе за супервизора.

У центрима где стручни радници раде и послове супервизије и вођење случајева, супервизијска функција професионалне подршке, учења, подстицања, развоја компетенције, обезбеђује се у складу са планом завода за социјалну заштиту⁴⁴.

Такође, поред напред наведених послова, супервизор у организовању и управљању стручним радом обезбеђује да се у свим фазама заштити најбољи интерес корисника, организује и реализује поступак супервизије у свим фазама стручног рада код пријема, почетне процене, процене, планирања, евалуације и поновног прегледа, обавештава руководиоца у случајевима непрофесионалног, незаконитог и некомпетентног понашања водитеља случаја, сачињава годишње извештаје о напретку у раду водитеља случаја и стручних радника чији рад супервизира и предлаже планове и програме стручног усавршавања стручних радника.

Супервизијске послове у центрима обављају стручни радници који испуњавају услове прописане Правилником о стручним пословима у социјалној заштити⁴⁵. Супервизијом се обезбеђује професионална подршка и учење стручним радницима на основним и специјализованим пословима у социјалној заштити, како би реализовали стручне задатке, унапредили квалитет услуга за кориснике и развили знања, компетенције и могућности да

⁴³ Чл. 2, ст. 1, тачка 7) Правилника

⁴⁴ Чл. 29 Правилника

⁴⁵ „Службени гласник РС“, број 1/2012

преузму одговорност за сопствену праксу. Свакако овај вид подршке остварује утицај на побољшање квалитета стручног рада.

С обзиром да су у току ревизије уочени недостаци у обављању послова супервизије, тј. улога супервизора не омогућава остваривање супервизијске подршке у оном облику у ком је прописана, ДРИ указује на потребу преиспитивања Правилника о организацији, нормативима и стандардима рада центра за социјални рад у делу који се односи на организовање супервизије.

У ревизији смо утврдили да се процес супервизијске подршке одвија строго административно и формално, а посебно у центрима где супервизори истовремено обављају и послове водитеља случаја, што је детаљно описано у Закључку 2, Налази 2.1. и 2.2. овог Извештаја.

У ревизији је утврђено да је решењима Министарства за рад, примењујући прописану организацију супервизије, одређено да у 100 центара супервизори истовремено обављају и послове водитеља случаја.

Центри за социјални рад - субјекти ревизије су навели да сматрају да је неопходно дефинисати јасне стандарде и процедуре у самом стручном раду, односно прецизније дефинисати улоге и одговорности супервизора и водитеља случаја.

Законом о социјалној заштити је прописано да организацију рада, нормативе и стандарде стручног рада у вршењу поверених послова прописује министар надлежан за социјалну заштиту, а Породичним законом да организацију рада органа старатељства, стандарде стручног рада, те садржај и начин вођења евиденције и документације прописује министар надлежан за породичну заштиту.

Како су улога, одговорност и рад супервизора део Правилника о организацији, нормативима и стандардима рада центра за социјални рад који се односи на организацију и стандарде рада, Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и Министарству за бригу о породици и демографију препоручује се да преиспитају и унапреде процедуре у пружању супервизијске подршке у центрима за социјални рад, у циљу ближег уређења улога и одговорности и начина поступања супервизора у центрима за социјални рад.

Налаз 1.2. Стандарди акредитације програма обуке у социјалној заштити не обезбеђују у довољној мери подршку унапређењу стручног рада у центрима за социјални рад

Закон о социјалној заштити, између осталог, уређује подршку и унапређење квалитета стручног рада у систему социјалне заштите, пре свега кроз акредитацију програма обуке.

Акредитација програма обуке, односно програма пружања услуге, јесте поступак у коме се оцењује да ли програм обуке, односно програм пружања услуге, намењен стручним радницима и стручним сарадницима испуњава утврђене стандарде за акредитацију⁴⁶.

Стандарди за акредитацију означавају најнижи квалитет који програм обуке треба да има да би био акредитован, а прописује их министар надлежан за социјалну заштиту⁴⁷.

⁴⁶ Члан 191 Закона о социјалној заштити.

⁴⁷ Члан 195 Закона о социјалној заштити.

Министар за социјалну заштиту је донео Правилник о стандардима и поступку акредитације програма обуке за стручне раднике и стручне сараднике у социјалној заштити.

Правилником су уређени стандарди за акредитацију програма обуке, начин спровођења поступка акредитације, начин вођења и садржина Регистра пријава за акредитацију, Регистра акредитованих програма обуке и Регистра реализованих програма обуке.

Акредитација програма обуке обезбеђује минимум квалитета обуке запослених у социјалној заштити, која омогућава развијање њихових компетенција. Акредитација програма обуке треба да обезбеди разноврсност, доступност, упоредивост и конкурентност програма обуке, да омогући праћење и вредновање реализације програма обуке, као и континуирано унапређивање квалитета програма обуке.

Акредитација треба да обезбеди и осигура увођење система квалитета у програме стручног усавршавања и усагласи понуду и потражњу у области стручног усавршавања и професионалног развоја кадрова.

Поступак акредитације спроводи се по објављивању јавног позива, а одлуку о објављивању јавног позива за акредитацију програма обуке доноси министарство надлежно за социјалну заштиту. Јавни позив може бити општи и тематски. Ако се утврди постојање приоритетне потребе за програмом обуке који за предмет има одређену тему, на предлог Републичког завода, министарство надлежно за социјалну заштиту расписује тематски позив за акредитацију.

Министар надлежан за социјалну заштиту образује Одбор за акредитацију програма обуке, односно програма пружања услуге из области социјалне заштите (у даљем тексту: Одбор за акредитацију, Одбор) као посебну радну групу, чији је задатак да да стручну оцену програма обуке у поступку акредитације, односно у поступку обнављања и одузимања акредитације тог програма, а РЗСЗ обавља стручне и организационе послове у поступку акредитације програма обука.

Републички завод води регистар пријава за акредитацију, Регистар акредитованих и Регистар реализованих програма обуке, а стручном раднику који је успешно завршио обуку по акредитованом програму издаје се потврда, која се узима у обзир приликом лиценцирања стручних радника.

У ревизији смо утврдили смо следеће:

Министар надлежан за социјалну заштиту основао је Одбор за акредитацију, као посебну групу Министарства за рад, чији рад је уређен Пословником о раду Одбора. Задатак Одбора, између осталог, јесте да, у циљу идентификације потреба за тематским позивима, прати потребе на терену за темама за акредитоване програме у области социјалне заштите, те да на основу идентификованих потреба да иницијативу Републичком заводу да да предлог Министарству за рад да донесе одлуку о објављивању тематског јавног позива за акредитацију програма.

У периоду 2020 - 2022. године министарство надлежно за социјалну заштиту није доносило одлуке о објављивању јавних позива за акредитацију програма обука.

Увидом у регистар акредитованих програма обука утврдили смо да се у регистру⁴⁸ налази укупно 251 програм обука, који су по групама обука разврстани на следећи начин:

1. Развој општих компетенција у социјалној заштити - 54 програма обука,
2. Подршка деци и младима - 42 програма обука,
3. Подршка одраслим и старијим особама у систему социјалне заштите - 36 програма обука,
4. Подршка особама и деци са инвалидитетом - 52 програма обука,
5. Подршка породици - 39 програма обука и
6. Подршка маргинализованим групама - 28 програма обука.

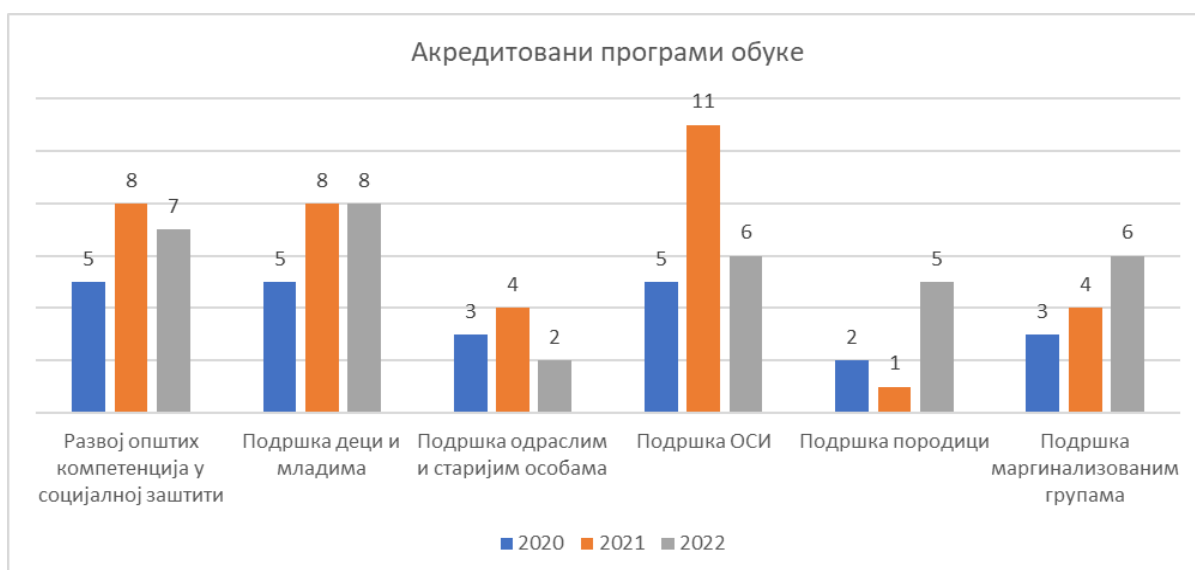
Анализом регистра акредитованих програма обука утврдили смо да је поред реакредитованих програма обука, у периоду од 2020. до 2022. године, акредитовано укупно 93 нова програма обука, односно по годинама:

- у 2020. години 23 програма обука,
- у 2021. години 36 програма обука и
- у 2022. години 34 програма обука.

Анализом акредитованих програма обука у периоду 2020 - 2022. године, по областима на које се односе, утврдили смо да је највише акредитованих програма из Групе 4, односно из области подршке особама и деци са инвалидитетом.

У Групу 4 - Подршка особама са инвалидитетом припадају програми обука које се, између осталог, односе на: становање уз подршку, обуке за услуге персоналног асистента и личног пратиоца детета, помоћ у кући, дневни боравак за децу и одрасле, неговатељице и слично, а број акредитованих програма обука по областима у наведеном периоду приказујемо у наредном графикону:

Графикон број 5: Број акредитованих програма обука по групама за период 2020 - 2022. године

⁴⁸ На дан 8. фебруар 2023. године.

Анализирајући даље податке из Регистра реализованих програма обука утврдили смо да и највећи број реализованих програма обука припада Групи 4 - Подршка особама са инвалидитетом.

У наредном графикону приказујемо реализоване програме обука у периоду 2020 - 2022. године.

Графикон број 6: Број реализованих програма обука по групама за период 2020 - 2022. године

Извештавајући о раду на пословима акредитације, Одбор је обавештавао Министарство за рад, између осталог, и о томе да су највећи број реализације имали програми усмерени на унапређење знања и вештина за успостављање и пружање услуга помоћ у кући и личног пратиоца детета, као и да је већ неколико година на првом месту по броју реализација програм „Обука личних пратилаца за адекватно пружање подршке деци са сметњама у развоју - деци са инвалидитетом“.

Иако постављено као стандард да сваки програм мора имати јасно дефинисане поступке праћења и вредновања ефеката програма у пракси, на Одбору је констатовано да већина програма нема јасно дефинисане поступке, због тога што аутори не могу да имају непосредан увид у процес рада да би могли да процене ефекте свог програма у пракси, као и да постоји потреба за променом Правилника о стандардима акредитације, како би се све нејасноће и неправилности, које коче процес акредитације, разрешиле.

Увидом у извештаје о раду Одбора утврђено је да се евиденција о реализацији акредитованих програма обуке води на основу извештаја о реализацији који аутори програма достављају Републичком заводу, а завод врши анализу ових извештаја. Контрола квалитета реализованих програма обука непосредним праћењем се врши у веома малом обиму.

У наредном графикону приказујемо проценат извршене контроле квалитета непосредним праћењем реализованих програма обука у периоду 2020 - 2022. године.

Графикон број 7: Процент извршене контроле квалитета непосредним праћењем реализованих програма обука за период 2020 - 2022. године

Одбор је 2020. године⁴⁹ указао на то да постоји потреба да се креира програм који би унапредио компетенције запослених у систему социјалне заштите за рад у кризним ситуацијама, те да је потребно да РЗСЗ предложи Министарству за рад да се расписује тематски конкурс „Функционисање система социјалне заштите у кризним ситуацијама“.

Међутим, у периоду 2020 - 2022. године до расписивања тематског конкурса није дошло, због тога што Одбор није доставио довољно детаљних информација како би РЗСЗ могао да предложи Министарству за рад расписивање тематског конкурса.

Акредитација треба да обезбеди и осигура увођење система квалитета у програме стручног усавршавања и усагласи понуду и потражњу у области стручног усавршавања и професионалног развоја кадрова.

Законом о социјалној заштити је уређено да план стручног усавршавања доноси установа социјалне заштите, а План развоја кадрова у социјалној заштити, на предлог Републичког завода за социјалну заштиту, доноси министар надлежан за социјалну заштиту.

РЗСЗ је урадио истраживање и прикупио податке о потребама стручних радника за додатним знањима и вештинама у односу на стручне поступке који се реализују у центрима, на основу кога је урађена идентификација потреба и планирање стручног усавршавања за 2020. и 2021. годину, а у 2022. години сачињен Предлог плана стручног усавршавања у систему социјалне заштите, који је прослеђен Министарству за рад.

Анализом Предлога плана стручног усавршавања утврђено је да су запослени у центрима наводили да су им потребни основни програми обуке за вођење случаја и правнике, супервизоре, као и знања и вештине за рад у специфичним областима и са одређеним

⁴⁹ Записник са седнице одбора за акредитацију од 3. 7. 2020. године.

корисничким групама, међу којима доминира област породичног насиља и вештине рада са жртвама насиља и то:

- превенција породичног и других видова насиља;
- улоге и одговорност центра у спречавању породичног насиља;
- старатељска заштита;
- лишавање родитељског права;
- вештине рада са жртвама насиља и насилницима;
- покретање судских поступака и др.

Анализирајући број реализованих обука у односу на потребе које су исказали стручни радници у ЦСР, утврдили смо да је између осталог, за три године, односно у периоду 2020 - 2022. године организовано и одржано:

- осам обука за вођење случаја;
- девет обука за правнике;
- седам обука за супервизоре;
- три обуке у вези са старатељством.

Такође је утврђено да је најмање акредитованих и реализованих програма обука из Групе 5 - Подршка породици, што ствара ризик да се стручним радницима у центрима не обезбеђује у довољној мери подршка унапређењу стручног рада у складу са њиховим потребама.

Све наведено отвара могућност за унапређење/преиспитивање постојећих стандарда и поступка акредитације програма обуке за стручне раднике у социјалној заштити у циљу обезбеђивања разноврсности, доступности програма обуке и увођења система квалитета у програме стручног усавршавања, како би се обезбедила подршка запосленима у ЦСР, у складу са потребама.

Зато се Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања препоручује да преиспита и унапреди стандарде акредитације програма обуке за стручне раднике и стручне сараднике у социјалној заштити, како би се обезбедила адекватна подршка запосленима у центрима за социјални рад.

Такође се Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања препоручује да на предлог Републичког завода за социјалну заштиту донесе План развоја кадрова у социјалној заштити, с посебним освртом на центре за социјални рад.

ЗАКЉУЧАК 2. Центри за социјални рад - субјекти ревизије нису у довољној мери организовали рад у складу са принципима одговорног управљања, што може отежати ефикасну заштиту корисника

Циљ ове ревизије је био да испитамо да ли је рад у центрима за социјални рад - субјектима ревизије организован у складу са принципима одговорног управљања, у циљу ефикасне заштите корисника центара за социјални рад.

Под организацијом рада у ЦСР у складу са принципима доброг управљања, подразумевамо да су у центрима за социјални рад - субјектима ревизије именовани органи управљања, да је успостављена организација рада тако да се омогући сагледавање и доследно управљање обимом посла, успостављање целовитог система одговорности, да је, према плану, стручном раднику обезбеђено стручно усавршавање, а да стручни радници испуњавају критеријуме и стандарде за пружање услуга у области социјалне заштите.

У складу са напред изнетим, у вези са другим ревизијским питањем, испитивали смо наведене активности центара за социјални рад - субјеката ревизије у периоду 2020 - 2022. године.

Након анализе законодавног оквира, документације субјеката ревизије, извора информација и обављених интервјуа донели смо закључак, који темељимо на следећим налазима:

Налаз 2.1. Центри за социјални рад - субјекти ревизије делимично су успоставили ефикасно управљање и организовање процеса рада

Центар за социјални рад, као установу социјалне заштите, оснива ЈЛС. Органи центра су: директор, управни одбор и надзорни одбор. Директора центра именује надлежни орган ЈЛС, на именовање директора сагласност даје министарство надлежно за социјалну заштиту, а ако је седиште центра на територији АП, сагласност даје надлежни орган АП.

Чланове управног и надзорног одбора центра именује оснивач, на четири године, а делокруг њиховог рада уређује се оснивачким актом и статутом ЦСР, у складу са законом⁵⁰.

Статутом центра се ближе уређује делатност, управљање, пословање, услови за именовање и разрешење директора, као и друга питања од значаја за рад установе, а доноси га управни одбор центра.

Унутрашње уређење и систематизација радних места у центру утврђују се унутрашњим општим актом⁵¹, према врсти, сложености, природи и међусобној повезаности послова у центру. У центру који има мање од десет запослених стручних радника, вршење послова може се организовати у оквиру једне унутрашње организационе јединице⁵².

На статут и акт о организацији и систематизацији послова установе социјалне заштите сагласност даје оснивач, а у делу који се односи на вршење поверених послова, сагласност даје министарство надлежно за социјалну заштиту⁵³.

⁵⁰ Члан 123 Закона о социјалној заштити.

⁵¹ Члан 15 Правилника о организацији, нормативима и стандардима рада у центру за социјални рад.

⁵² Члан 16 Правилника о организацији, нормативима и стандардима рада у центру за социјални рад.

⁵³ Члан 12 Закона о социјалној заштити.

Унутрашње уређење центра треба да омогући сагледавање и доследно управљање обимом посла, успостављање целовитог система одговорности, примерено управљање људским потенцијалима и адекватно сагледавање и вредновање уложеног стручног и другог рада сваког појединца.

Директор центра одговоран је за законитост рада, поштовање стандарда стручног рада и унутрашњу и спољну координацију, планирање, организовање и контролу рада запослених⁵⁴.

На нивоу установе утврђују се процедуре и критеријуми за расподелу предмета стручним радницима, како би се водило рачуна о подједнакој оптерећености и рационалном коришћењу радног времена сваког стручног и другог радника.

Центар је дужан да о свом раду води евиденцију и документацију у електронском облику у јединственом систему за заштиту и аутоматизацију инструмената социјалне заштите.

Центар је дужан да извештава надлежни орган државне управе, односно покрајински орган управе и надлежни орган ЈЛС, о свом раду.

Испитујући активности центара за социјални рад - субјеката ревизије у вези са успостављањем ефикасног управљања и организовања процеса рада, у периоду 2020 - 2022. године утврдили смо следеће:

ЦСР „Свети Сава“, Ниш

Скупштина Града Ниша као надлежни орган оснивача ЦСР „Свети Сава“, Ниш – именовано је чланове Управног одбора 1. новембра 2017. године на мандатни период од четири године, односно до 1. новембра 2021. године. Након истека мандатног периода, оснивач је 31. маја 2022. године именовано чланове Управног одбора због чега је центар функционисао без Управног одбора шест месеци. Од тада, успостављено је функционисање Управног одбора у центру.

Чланови Надзорног одбора именовани су 19. новембра 2018. године на мандатни период од четири године, односно до 19. новембра 2022. године. Након истека мандатног периода, оснивач није именовано чланове органа управљања, због чега ЦСР од тада функционише без Надзорног одбора.

На Статут ЦСР „Свети Сава“, Ниш⁵⁵, сагласност су дали оснивач и министарство надлежно за социјалну заштиту. Статутом су ближе уређени делатност, управљање, пословање, услови за именовање и разрешење директора, прописане су надлежности управног и надзорног одбора, а њихов рад ближе је уређен Пословником о раду.

У периоду на који се ревизија односи, Управни одбор ЦСР „Свети Сава“, Ниш, одржао је пет седница у 2020. години, три седнице у 2021. години и једну седницу у 2022. години, на којима је, између осталог, разматрао и усвајао програм рада са финансијским планом, извештај о попису нефинансијске имовине, благајне, готовине по текућим рачунима, обавезе и потраживања и друго.

⁵⁴ Члан 27 Правилника о организацији, нормативима и стандардима рада у центру за социјални рад.

⁵⁵ Донет од стране Управног одбора ЦСР „Свети Сава“ Ниш.

У периоду 2020 - 2022. године, Надзорни одбор центра није одржао ниједну седницу, односно није вршио своју надлежност.

Скупштина Града Ниша именовала је директора центра на период од четири године.

Правилником о организацији и систематизацији послова у ЦСР „Свети Сава“, Ниш, систематизовано је 17 радних места са 70 извршилаца, за обављање послова која се финансирају из буџета РС. На Правилник о организацији и систематизацији послова у ЦСР сагласност је дало Министарство за рад у делу који се односи на вршење поверених послова.

Међутим, организациони делови у јавној служби, радна места у организационим деловима, опис послова који се обављају на радним местима, одређење стручне спреме, односно образовања потребног за обављање послова радног места, број извршилаца и други посебни услови за рад на пословима у вези са правима и услугама који се финансирају из буџета Града Ниша, нису систематизовани, односно Правилником није систематизовано 31 радно место које се финансира из буџета Града Ниша.

У односу на важећи Правилник о организацији и систематизацији радних места, утврдили смо да организацију центра чине: директор, Служба за заштиту деце и младих, Служба за заштиту одраслих и старих и Служба за правне послове и финансијско - административни и технички послови.

Послове из надлежности центра који се односе на вршење поверених послова који се финансирају из буџета РС обављају директор и следећи стручни радници: стручни радник на пословима планирања, развоја и извештавања, два стручна радника на пословима социјалног рада, пет супервизора, 31 водитељ случаја, 12 стручних радника за управно-правне послове.

Послови из буџета Града Ниша финансирају се на основу уговора закљученог између ЦСР и Града Ниша, којим су регулисана међусобна права и обавезе у обављању послова у вези са остваривањем права из области социјалне заштите и то: помоћ у кући, опрема корисника за смештај у установу социјалне заштите или другу породицу, једнократне помоћи, смештај у прихватилиште и прихватну станицу, услуга геронтодомаћице, бесплатан оброк, ослобађање од плаћања комуналних услуга, трошкови сахране и социјално становање у заштићеним условима и пронаталитетни развој Града Ниша кроз социјални програм оснаживања породице.

У ревизији смо утврдили да у центру није оглашен ниједан јавни конкурс за пријем у радни однос, а у наставку приказујемо податке Националне службе за запошљавање о незапосленим лицима на евиденцији према квалификацијама са стањем на дан 30. јуна 2023. године:

Табела број 4: Подаци Националне службе за запошљавање о незапосленим лицима на евиденцији Филијале Ниш на дан 30. јуна 2023. године

Незапослена лица на евиденцији Националне службе за запошљавање према квалификацијама, стање на дан 30. 6. 2023. године	ФИЛИЈАЛА НИШ	
	Укупно	Жене
619300 Виши социјални радник (VI - 1 CCC)	1	1
719300 Дипломирани социјални радник (VII - 1 CCC)	14	10
719301 Мастер социјални радник	3	3
719302 Дипломирани социјални радник	10	8
628220 Психолог	2	2
718219 Дипломирани психолог	57	47
718220 Психолог / мастер психолог	55	51
717550 Професор педагогије	2	2
718214 Дипломирани педагог	25	23
718215 Педагог / мастер педагог	38	36
718677 Дипломирани музички педагог	2	2
719400 Дипломирани педагог за физичку културу (VII - 1 CCC)	6	2
616800 Правник (VI - 1 CCC)	148	111
626800 Правник	2	1
626809 Струковни правник	7	3
716800 Дипломирани правник (VII - 1 CCC) / мастер правник	209	140
716820 Дипломирани правник	365	223
717235 Дипломирани правник унутрашњих послова / мастер правник унутрашњих послова	0	0
717552 Професор социологије	3	3
718225 Социолог / мастер социолог	33	28
718226 Дипломирани социолог	18	12
728225 Социолог - специјалиста / специјалиста социолог	1	1
728285 Истраживач социологије	0	0
717562 Професор дефектолог за особе поремећеног гласа и говора - Логопед	1	1
717564 Професор дефектолог за особе с поремећајима у понашању	0	0
718233 Дипломирани дефектолог	3	3
718234 Специјалиста струковни дефектолог	0	0
718235 Дефектолог / мастер дефектолог	1	1

Све напред наведено упућује на то да организација рада у ЦСР „Свети Сава“, Ниш, не омогућава доследно управљање обимом посла, успостављање целовитог система одговорности и примерено управљање људским потенцијалима.

Извештавајући о проблемима у процесу рада, представници центра наводе да повећани обим посла, велики број задужених предмета по водитељу случаја и умањен број стручних радника имају велики утицај на квалитет и ажурност у раду.

Међутим, утврдили смо да је ЦСР „Свети Сава“, Ниш, у 2020. години добио сагласност Комисије за ново запошљавање за попуњавање три радна места, у 2022. години за седам радних места, односно да је за период на који се ревизија односи повећао број запослених за десет радника.

Директор центра донео је Упутство о процедури и критеријумима расподеле предмета корисника центра којим је уређено да руководиоца стручне службе врши распоређивање предмета применом критеријума: стечена квалификација, знање и способности стручног радника као услов за обављање захтеваних стручних послова према групи пописаних стручних послова у предмету корисника, радно искуство стручног радника, посебна знања и

вештине стручног радника за обављање конкретног специјализованог посла у предмету корисника, специфична знања и вештине, односно компетенције стручног радника, ниво и степен сложености и обима предмета корисника, ниво и степен ризика, потреба и услуга корисника.

Центар је утврдио ниво и степен сложености и обима предмета и то на следећи начин:

1. Релативно једноставан (једнократна новчана помоћ, помоћ у кући, професионална рехабилитација, малолетнички брак, издавање уверења, решавање по замолницама и слично),
2. Умерено сложен (материјално обезбеђење, лични пратилац детета, становање уз подршку, старатељство, управљање имовином штићеника, смештај у прихватилиште, прекршаји млађих и старијих малолетника и слично),
3. Сложен (захтеви Заштитника грађана, усвојење, поверавање деце, вршење родитељског права, хранитељство, извршиоци кривичних дела млађи и старији малолетници, поремећени породични односи и слично),
4. Изузетно сложен (насиље у породици, раскид и престанак усвојења).

Увидом у базу утврдили смо да центар има евиденцију о оптерећености запослених стручних радника која садржи податке о стручном раднику, врсти предмета и његовој тежини, датуму задужења и окончања рада по предмету.

У периоду на који се ревизија односи, центар је водио евиденцију корисника о чему је извештавао надлежне органе, онако како је то приказано у табели испод:

Табела број 5: Број корисника на активној евиденцији ЦСР „Свети Сава“, Ниш на дан 31. 12. 2020 - 2022. године

Укупан број корисника у регистру ЦСР на активној евиденцији на дан 31. 12.		
2020. година	2021. година	2022. година
33436	33172	33164

Почев од 2023. године, у центру је започето обављање послова и вођење евиденција у систему за заштиту и аутоматизацију инструмената социјалне заштите (СОЗИС).

Руководиоци служби извештавају директора о раду у службама, о броју задужених предмета у извештајном периоду, условима рада у служби, проблемима са којима се сусрећу у раду, али наводе и примедбе које се односе на неједнак број стручних радника распоређених по службама.

Све напред наведено указује на то да у ЦСР „Свети Сава“, Ниш, нису успостављени целовит систем одговорности, управљања и организовања радног процеса.

Зато се ЦСР „Свети Сава“, Ниш, препоручује да:

- Покрене иницијативу код оснивача центра за именовање председника и чланова органа управљања - Надзорног одбора којима је истекао мандат, у складу са Законом;
- Утврди организацију и систематизацију радних места која се финансирају из буџета Града Ниша, у циљу успостављања целовитог система одговорности и управљања људским потенцијалима;

- Упути надлежном органу на сагласност Правилник о организацији и систематизацији радних места;
- Уговоре о раду запослених усклади са актом о систематизацији и законом.

ЦСР „Колубара“, Ваљево

Скупштина града Ваљева, као надлежни орган оснивача ЦСР „Колубара“, Ваљево, именовала је чланове Управног и Надзорног одбора на мандатни период од четири године, па је у периоду на који се ревизија односи ЦСР „Колубара“, Ваљево функционисао са успостављеним органима управљања.

На Статут ЦСР „Колубара“, Ваљево⁵⁶, сагласност су дали оснивач и министарство надлежно за социјалну заштиту. Статутом су ближе уређени делатност, управљање, пословање, услови за именовање и разрешење директора, прописане су надлежности управног и надзорног одбора, а њихов рад ближе је уређен Пословником о раду.

У периоду на који се ревизија односи, Управни одбор одржао је четири седнице у 2020. години, шест седница у 2021. години и седам седница (пет заједничких са Надзорним одбором, две самосталне) у 2022. години, на којима је, између осталог, разматрао и усвајао програм рада центра са финансијским планом, извештај о раду, извештај о финансијском пословању, извештај о попису средстава и извора средстава и др.

Надзорни одбор ЦСР „Колубара“, Ваљево, једном годишње је разматрао питања у вези са извештајем о попису средстава и расходовању опреме, извештајем о раду и финансијском пословању, расподели пренетих неутрошених средстава и др.

Скупштина града Ваљева именовала је вршиоца дужности директора центра почев од 1. децембра 2022. године, најдуже једну годину.

Правилником о организацији и систематизацији послова у ЦСР „Колубара“, Ваљево, систематизовано је 14 радних места са 26 извршилаца за послове јавних овлашћења у ЦСР и 10 радних места са 13 извршилаца за обављање послова у вези са правима и услугама која се финансирају из буџета Града Ваљева.

На Правилник о организацији и систематизацији послова у ЦСР „Колубара“, Ваљево, сагласност су дали оснивач и Министарство за рад, у делу који се односи на вршење поверених послова.

Организацију центра чине: директор, Служба за правне послове, Служба за заштиту деце и младих и Служба за заштиту одраслих и старих. Посебне организационе јединице су: Служба за помоћ у кући и Саветовалиште за брак и породицу.

Послове из надлежности центра, који се односе на вршење поверених послова који се финансирају из буџета РС, обављају директор и следећи стручни радници: стручни радник за управно-правне послове - руководиоца, водитељ случаја - руководиоца службе за заштиту одраслих и старих, три стручна радника за управно-правне послове, два стручна радника на пословима социјалног рада, 7,5 водитеља случаја (један водитељ случаја је истовремено и супервизор) и 2,5 супервизора (један супервизор је истовремено и водитељ случаја).

⁵⁶ Донео Управни одбор ЦСР „Колубара“, Ваљево.

Послове из надлежности локалне самоуправе обављају по један водитељ случаја, стручни радник за управно-правне послове, стручни радник на пословима социјалног рада, стручни радник на услугама у заједници - координатор службе помоћи у кући, један водитељ случаја/руководилац службе и један стручни радник на услугама у заједници.

Извештавајући о проблемима у организацији рада центар наводи да се број корисника углавном не повећава у већем броју, али да је приметан и даље изостанак повећавања броја стручних радника који учествују у непосредном раду са корисницима, велико оптерећење постојећег броја стручних радника који су додатно оптерећени преобимном администрацијом, што се директно одражава на квалитет права и услуга који се пружају корисницима у свим категоријама.

Међутим, утврдили смо да је ЦСР „Колубара“, Ваљево, у 2020. години добио сагласност Комисије за ново запошљавање за попуњавање три радна места, у 2022. години за два радна места, односно за период на који се ревизија односи повећао број запослених за пет радника.

У ревизији смо утврдили да у центру није оглашен ниједан јавни конкурс за пријем у радни однос, а у наставку приказујемо податке Националне службе за запошљавање о незапосленим лицима на евиденцији према квалификацијама са стањем на дан 30. јуна 2023. године:

Табела број 6: Подаци Националне службе за запошљавање о незапосленим лицима на евиденцији Филијале Ваљево на дан 30. јуна 2023. године

Незапослена лица на евиденцији Националне службе за запошљавање према квалификацијама, стање на дан 30. 06. 2023. године	ФИЛИЈАЛА ВАЉЕВО	
	Укупно	Жене
619300 Виши социјални радник (VI - 1 CCC)	0	0
719300 Дипломирани социјални радник (VII - 1 CCC)	1	1
719301 Мастер социјални радник	0	0
719302 Дипломирани социјални радник	0	0
628220 Психолог	0	0
718219 Дипломирани психолог	1	1
718220 Психолог / мастер психолог	1	1
717550 Професор педагогије	0	0
718214 Дипломирани педагог	1	1
718215 Педагог / мастер педагог	3	2
718677 Дипломирани музички педагог	0	0
719400 Дипломирани педагог за физичку културу (VII - 1 CCC)	0	0
616800 Правник (VI - 1 CCC)	13	7
626800 Правник	0	0
626809 Струковни правник	0	0
716800 Дипломирани правник (VII - 1 CCC) / мастер правник	24	12
716820 Дипломирани правник	33	22
717235 Дипломирани правник унутрашњих послова / мастер правник унутрашњих послова	0	0
717552 Професор социологије	0	0
718225 Социолог / мастер социолог	0	0
718226 Дипломирани социолог	0	0
728225 Социолог - специјалиста / специјалиста социолог	0	0
728285 Истраживач социологије	1	1
717562 Професор дефектолог за особе поремећеног гласа и говора - Логопед	0	0

717564 Професор дефектолог за особе с поремећајима у понашању	0	0
718233 Дипломирани дефектолог	9	9
718234 Специјалиста струковни дефектолог	0	0
718235 Дефектолог / мастер дефектолог	1	1

У ревизији смо утврдили да у центру нису прописане процедуре и критеријуми за расподелу предмета стручним радницима, како би била обезбеђена равномерна оптерећеност стручних радника.

Представници центра су навели да постоје интерне притужбе на начин расподеле предмета, да запослени сматрају да нису једнако оптерећени, те да се не може увек поуздано утврдити на који начин је урађена расподела предмета.

Такође, у ревизији је утврђено да се одржавају колегијуми, као и да центар има запослене супервизоре. Имајући у виду улогу супервизора и руководиоца служби, утврдили смо да у периоду 2020 - 2021. године, у појединим службама супервизори нису редовно сачињавали годишње извештаје о напретку у раду водитеља случаја, а руководиоци извештаје о раду службе. Представници центра су навели да је рад супервизора више формалан, без суштине, зато што не постоје прецизна упутства и процедуре о томе на који начин је потребно обезбедити супервизијску подршку, у циљу несметаног обављања супервизијског процеса.

У периоду на који се ревизија односи, ЦСР није водио евиденцију корисника у складу са прописима, већ су руководиоци служби водили ручне, непотпуне интерне евиденције, што је отежало извештавање о раду центра. Увидом у начин вођења евиденције, утврдили смо да иста не омогућава контролу ажурности поступања, односно контролу поштовања прописаних рокова и процедура

Ипак, на основу тако вођених евиденција, ЦСР је извештавао надлежне органе о броју корисника на активној евиденцији центра на начин како је то приказано у табели испод:

Табела број 7: Број корисника на активној евиденцији ЦСР „Колубара“, Ваљево, на дан 31. 12. 2020 – 2022. године

Укупан број корисника у регистру ЦСР на активној евиденцији на дан 31. 12.		
2020. година	2021. година	2022. година
2487	4028	1710

Почев од 2023. године, у центру је започето обављање послова и вођење евиденција у систему за заштиту и аутоматизацију инструмената социјалне заштите (СОЗИС).

Све напред наведено указује на то да је у ЦСР „Колубара“, Ваљево, делимично успостављен систем одговорности, управљање и организовање радног процеса.

Зато се ЦСР „Колубара“, Ваљево, препоручује да:

- интерним актом пропише процедуре и критеријуме за расподелу предмета стручним радницима, у циљу подједнаке оптерећености и рационалног коришћења радног времена сваког стручног радника;
- обезбеди пружање супервизијске подршке у центру, у циљу постизања оптималних ефеката у задовољавању потреба корисника;

- успостави евиденцију корисника и документације на прописани начин, ради праћења процеса рада, поштовања прописаних рокова и извештавања.

ЦСР Нови Бечеј

Скупштина општине Нови Бечеј, као надлежни орган оснивача ЦСР Нови Бечеј, именовала је чланове Управног и Надзорног одбора на мандатни период од четири године, па је у периоду на који се ревизија односи центар функционисао са успостављеним органима управљања.

На Статут ЦСР Нови Бечеј сагласност су дали оснивач и министарство надлежно за социјалну заштиту. Статутом су ближе уређени делатност, управљање, пословање, услови за именовање и разрешење директора, прописане су надлежности управног и надзорног одбора, а њихов рад ближе је уређен Пословником о раду⁵⁷.

У периоду на који се ревизија односи Управни одбор одржао је седам седница у 2020. години, шест седница у 2021. години и четири седнице у 2022. години, на којима је, између осталог, расправљао о усвајању Финансијског извештаја, плана рада са финансијским планом центра, извештаја Комисије за попис и друго.

Надзорни одбор ЦСР Нови Бечеј је једном годишње разматрао питања у вези са извештајима о раду и финансијским извештајима центра.

Скупштина општине Нови Бечеј именовала је директора центра на период од четири године.

Правилником о организацији и систематизацији послова у Центру за социјални рад општине Нови Бечеј систематизовано је шест радних места са осам извршилаца, за обављање послова јавних овлашћења која се финансирају из буџета РС и четири радна места са четири извршиоца за обављање послова у вези са правима и услугама, која се финансирају из буџета Општине Нови Бечеј.

На Правилник о организацији и систематизацији послова у ЦСР општине Нови Бечеј, сагласност су дали оснивач и министарство надлежно за социјалну заштиту у делу који се односи на вршење поверених послова.

С обзиром на број стручних радника, организацију центра чине директор, једна унутрашња организациона јединица и стручна и саветодавна тела, а организациону јединицу чине сви запослени стручни радници на пословима социјалног рада и управно-правним пословима.

Послове из надлежности центра, који се односе на вршење поверених послова који се финансирају из буџета РС обављају директор и следећи стручни радници: четири водитеља случаја, један стручни радник за управно-правне послове, док послове који се финансирају из буџета Општине Нови Бечеј обавља један стручни радник на услугама у заједници.

Извештавајући о проблемима у организацији рада, центар наводи да смањени број радника отежава обављање свакодневних послова и доводи до преоптерећења радника што се одражава на стручно, благовремено, ефикасно и економично обављање послова јавних овлашћења у складу са законом, нормативима и стандардима.

⁵⁷ 21. 12. 2018. године.

Такође, утврдили смо да је центар у 2020. години добио сагласност Комисије за ново запошљавање за попуњавање три радна места. У 2021. и 2022. години центар није предузео мере и активности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање, односно није подносио Образац ПРМ - Ново запошљавање и додатно радно ангажовање (у даљем тексту: ПРМ образац).

У ревизији смо утврдили да у центру није оглашен ниједан јавни конкурс за пријем у радни однос, а у наставку приказујемо податке Националне службе за запошљавање о незапосленим лицима на евиденцији према квалификацијама са стањем на дан 30. јуна 2023. године:

Табела број 8: Подаци Националне службе за запошљавање о незапосленим лицима на евиденцији Филијале Зрењанин и Испоставе Нови Бечеј на дан 30. јуна 2023. године

Незапослена лица на евиденцији Националне службе за запошљавање према квалификацијама, стање на дан 30. 06. 2023. године	ФИЛИЈАЛА ЗРЕЊАНИН		ИСПОСТАВА НОВИ БЕЧЕЈ	
	Укупно	Жене	Укупно	Жене
619300 Виши социјални радник (VI - 1 CCC)	0	0	0	0
719300 Дипломирани социјални радник (VII - 1 CCC)	3	1	0	0
719301 Мастер социјални радник	0	0	0	0
719302 Дипломирани социјални радник	0	0	0	0
628220 Психолог	3	1	0	0
718219 Дипломирани психолог	4	4	0	0
718220 Психолог / мастер психолог	1	0	0	0
717550 Професор педагогије	0	0	0	0
718214 Дипломирани педагог	13	12	0	0
718215 Педагог / мастер педагог	2	2	0	0
718677 Дипломирани музички педагог	0	0	0	0
719400 Дипломирани педагог за физичку културу (VII - 1 CCC)	0	0	0	0
616800 Правник (VI - 1 CCC)	7	5	0	0
626800 Правник	2	0	0	0
626809 Струковни правник	0	0	0	0
716800 Дипломирани правник (VII - 1 CCC) / мастер правник	14	11	3	3
716820 Дипломирани правник	44	26	2	1
717235 Дипломирани правник унутрашњих послова / мастер правник унутрашњих послова	1	0	0	0
717552 Професор социологије	0	0	0	0
718225 Социолог / мастер социолог	1	0	0	0
718226 Дипломирани социолог	5	4	0	0
728225 Социолог - специјалиста / специјалиста социолог	0	0	0	0
728285 Истраживач социологије	0	0	0	0
717562 Професор дефектолог за особе поремећеног гласа и говора - Логопед	1	1	1	1
717564 Професор дефектолог за особе с поремећајима у понашању	0	0	0	0
718233 Дипломирани дефектолог	1	1	0	0
718234 Специјалиста струковни дефектолог	0	0	0	0
718235 Дефектолог / мастер дефектолог	1	1	0	0

С обзиром на организацију центра, директор, као непосредни руководиоца, обезбеђује расподелу предмета стручним радницима, према унапред утврђеним процедурама и критеријумима, водећи рачуна о подједнакој оптерећености и рационалном коришћењу радног времена сваког стручног радника у организационој јединици.

У ревизији смо утврдили да у центру нису прописане процедуре и критеријуми за расподелу предмета стручним радницима како би била обезбеђена равномерна оптерећеност стручних радника.

Представници субјекта ревизије навели су да постоји међусобни договор стручних радника о подели појединих предмета, па тако водитељ случаја/супервизор ради предмете смештаја и усвојења, један стручни радник предмете новчане социјалне помоћи и других облика материјалне подршке, док предмете о насиљу у породици раде сви стручни радници. Центар није пружио доказ да се приликом расподеле предмета водило рачуна о њиховој равномерној распоређености.

Такође, у ревизији је утврђено да се одржавају колегијуми, да центар има запосленог супервизора који истовремено обавља и послове водитеља случаја. Имајући у виду улогу супервизора/директора, утврдили смо да исти у 2020. и 2021. години није сачињавао годишње извештаје о раду водитеља случаја чији се рад супервизира, нити је вршио контролу ажурности поступања, односно контролу поштовања прописаних рокова и процедура. Од краја 2022. године супервизор сачињава извештаје и супервизира водитеље случаја, али се супервизија у великој мери одвија административно.

Представници центра су навели да је у садашњем начину пружања супервизијске подршке суштина „клик“ у систему СОЗИС, да супервизор ретко стигне да се суштински посвети супервизираном водитељу случаја и предмету којем је потребна подршка.

Навели су да проблемом сматрају непотпуну уређеност супервизије, односно то што постојеће одредбе Правилника о организацији, нормативима и стандардима рада центра за социјални рад не омогућавају да се супервизија остварује у пуном обиму, а што је посебно изражено код супервизора који су истовремено и водитељи случаја, где обе улоге трпе, односно ниједна се не обавља у пуном обиму и квалитетно.

Такође, истакли су и улогу директора у центрима који имају до шест стручних радника на услугама социјалног рада, који би овако одређеном супервизору требало да пружа подршку, али то је немогуће у ситуацији када је директор правник који и не може да се лиценцира као супервизор.

У периоду на који се ревизија односи, центар је водио евиденцију корисника о чему је извештавао надлежне органе, онако како је то приказано у табели испод:

Табела број 9: Број корисника на активној евиденцији ЦСР Нови Бечеј на дан 31. 12. 2020 - 2022. године

Укупан број корисника у регистру ЦСР на активној евиденцији на дан 31. 12.		
2020. година	2021. година	2022. година
2732	2475	2468

Представници центра су навели да у укупном броју корисника на активној евиденцији центра највећи број чине корисници новчане социјалне помоћи и осталих облика материјалне подршке, што је потврђено увидом у податке РЗСЗ.

У ревизији смо утврдили да је ЦСР Нови Бечеј скоро две године радио без психолога, као и да правник нема лиценцу за обављање ових послова, да послове обављају без

постављеног ментора, што за последицу може имати неправилну примену стандарда стручног рада, што је детаљно описано у Налазу 2.3.

Почев од 2023. године, у центру је започето обављање послова и вођење евиденција у систему за заштиту и аутоматизацију инструмената социјалне заштите (СОЗИС).

Све напред наведено указује на то да су у ЦСР Нови Бечеј делимично успостављени систем одговорности, управљање и организовање радног процеса.

Зато се ЦСР Нови Бечеј препоручује да:

- интерним актом пропише процедуре и критеријуме за расподелу предмета стручним радницима, у циљу подједнаке оптерећености и рационалног коришћења радног времена сваког стручног радника;
- обезбеди пружање супервизијске подршке у центру, у циљу постизања оптималних ефеката у задовољавању потреба корисника;
- врши контролу рада запослених, у циљу ажурности поступања, односно поштовања прописаних рокова и процедура.

ЦСР Неготин

Скупштина општине Неготин, као надлежни орган оснивача ЦСР Неготин чланове Управног и Надзорног одбора именовала је 9. новембра 2018. године на мандатни период од четири године, односно до 9. новембра 2022. године. Након истека мандатног периода, оснивач није именовao чланове органа управљања све до 13. јуна 2023. године, због чега је центар функционисао без органа управљања седам месеци. Од тада је успостављено функционисање органа управљања у центру.

На Статут ЦСР Неготин⁵⁸ сагласност су дали оснивач и министарство надлежно за социјалну заштиту. Статутом су ближе уређени делатност, управљање, пословање, услови за именовање и разрешење директора, прописане су надлежности управног и надзорног одбора, а њихов рад ближе је уређен Пословником о раду⁵⁹.

У периоду на који се ревизија односи, Управни одбор одржао је две седнице у 2020. години, три седнице у 2021. години и три седнице у 2022. години, на којима је разматрао и доносио Извештај о раду центра са финансијским планом, програм рада и лиценцирање услуге помоћ у кући.

Надзорни одбор центра у периоду 2020 - 2022. године није одржао ниједну седницу, односно није вршио своју надлежност.

Скупштина општине Неготин именовала је вршиоца дужности директора центра почев од 21. маја 2020. године на период који није дужи од једне године, односно до 21. маја 2021. године, а на које је Министарство за рад дало сагласност.

Уговором о раду на неодређено време, закљученим између председника Управног одбора центра и вршиоца дужности директора центра, наведено је да заснива радни однос на неодређено време, ради обављања послова вршиоца дужности директора, а ако не буде

⁵⁸ Донео Управни одбор ЦСР Неготин 18. 1. 2012. године.

⁵⁹ 21. 12. 2018. године.

изабрана за директора ЦСР по расписаном конкурс у складу са законом, биће премештена на послове социјалног рада - водитеља случаја, који се финансира из републичког буџета.

У ревизији је утврђено да Управни одбор није расписао конкурс за директора центра, у складу са законом и уговором, иако је истекао период на који је вршилац дужности именован.

Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места од 9. марта 2018. године, систематизовано је седам радних места са 11 извршилаца, за обављање послова јавних овлашћења која се финансирају из буџета РС и три радна места са пет извршилаца за обављање послова у вези са правима и услугама, која се финансирају из буџета Општине Неготин. У делу који се односи на вршење поверених послова, сагласност је дало надлежно министарство, док оснивач није дао сагласност.

Наведени Правилник престао је да важи 2022. године када је донет нови Правилник о организацији и систематизацији послова у ЦСР Неготин. Истим је повећан број извршилаца за вршење поверених послова која се финансирају из буџета РС (седам радних места са 12 извршилаца), али и број извршилаца који се финансирају из буџета ЈЛС са шест на седам извршилаца.

На Правилник о организацији и систематизацији послова у ЦСР Неготин из 2022. године, сагласност је дао оснивач, али не и министарство надлежно за социјалну заштиту, у делу који се односи на вршење поверених послова.

С обзиром на број стручних радника, организацију центра чине директор, једна унутрашња организациона јединица и стручна и саветодавна тела, а организациону јединицу чине сви запослени стручни радници на пословима социјалног рада и управно-правним пословима.

Послове из надлежности центра, који се односе на вршење поверених послова који се финансирају из буџета РС, обављају директор и следећи стручни радници: три водитеља случаја, један стручни радник за управно-правне послове, док послове који се финансирају из буџета ЈЛС обављају руководиоца Службе за помоћ у кући и један стручни радник.

Извештавајући о проблемима у организацији рада, центар наводи да не може у потпуности да испуњава прописане стандарде и квалитет рада, а посебно је отежана реализација обима и садржаја јавних овлашћења и управљања и организовања радног процеса, због недостатка кадрова и велике оптерећености стручних радника бројем предмета.

У току ревизије смо утврдили да је центар у 2020. години добио сагласност Комисије за ново запошљавање за попуњавање једног радног места, што није реализовано, јер центар није имао обезбеђена средства, док у 2021. и 2022. години нису предузели мере и активности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање, односно нису подносили ПРМ образац.

У ревизији смо утврдили да у центру није оглашен ниједан јавни конкурс за пријем у радни однос, а у наставку приказујемо податке Националне службе за запошљавање о незапосленим лицима на евиденцији према квалификацијама са стањем на дан 30. јуна 2023. године:

Табела број 10: Подаци Националне службе за запошљавање о незапосленим лицима на евиденцији Филијале Бор и Испостава Неготин на дан 30. јуна 2023. године

Незапослена лица на евиденцији Националне службе за запошљавање према квалификацијама, стање на дан 30. 06. 2023. године	ФИЛИЈАЛА БОР		ИСПОСТАВА НЕГОТИН	
	Укупно	Жене	Укупно	Жене
619300 Виши социјални радник (VI - 1 CCC)	0	0	0	0
719300 Дипломирани социјални радник (VII - 1 CCC)	2	2	0	0
719301 Мастер социјални радник	0	0	0	0
719302 Дипломирани социјални радник	0	0	0	0
628220 Психолог	0	0	0	0
718219 Дипломирани психолог	6	6	4	4
718220 Психолог / мастер психолог	0	0	0	0
717550 Професор педагогије	0	0	0	0
718214 Дипломирани педагог	4	4	1	1
718215 Педагог / мастер педагог	0	0	0	0
718677 Дипломирани музички педагог	0	0	0	0
719400 Дипломирани педагог за физичку културу (VII - 1 CCC)	0	0	0	0
616800 Правник (VI - 1 CCC)	12	9	2	1
626800 Правник	2	2	1	1
626809 Струковни правник	0	0	0	0
716800 Дипломирани правник (VII - 1 CCC) / мастер правник	14	13	4	3
716820 Дипломирани правник	25	13	14	4
717235 Дипломирани правник унутрашњих послова / мастер правник унутрашњих послова	0	0	0	0
717552 Професор социологије	0	0	0	0
718225 Социолог / мастер социолог	1	1	0	0
718226 Дипломирани социолог	1	0	0	0
728225 Социолог - специјалиста / специјалиста социолог	0	0	0	0
728285 Истраживач социологије	0	0	0	0
717562 Професор дефектолог за особе поремећеног гласа и говора - Логопед	0	0	0	0
717564 Професор дефектолог за особе с поремећајима у понашању	1	1	1	1
718233 Дипломирани дефектолог	0	0	0	0
718234 Специјалиста струковни дефектолог	1	0	0	0
718235 Дефектолог / мастер дефектолог	0	0	0	0

С обзиром на организацију центра, директор као непосредни руководиолац обезбеђује расподелу предмета стручним радницима, према унапред утврђеним процедурама и критеријумима водећи рачуна о подједнакој оптерећености и рационалном коришћењу радног времена сваког стручног радника у организационој јединици.

У ревизији смо утврдили да у центру нису прописане процедуре и критеријуми за расподелу предмета стручним радницима како би била обезбеђена равномерна оптерећеност стручних радника.

Представници центра су навели да је један стручни радник задужен за новчану социјалну помоћ и остале облике материјалне подршке, један стручни радник задужен за управно-правне послове, а остали су задужени предметима из појединих области (насилје у породици, старатељство, хранитељство и слично).

Такође смо утврдили да у центру није успостављена унутрашња координација, те да се не одржавају или веома ретко одржавају колегијуми службе - унутрашње организационе јединице, у циљу унапређења процеса рада, као и да нема запосленог супервизора нити

директор центра пружа супервизијску подршку, како би се усмеравао и евалуирао развој стручних компетенција водитеља случаја, што утиче на планирање и управљање обимом посла.

У периоду на који се ревизија односи, ЦСР није водио евиденцију корисника у складу са прописима, већ је водио ручне, непотпуне, интерне евиденције, због чега у ревизији није могла бити утврђена задуженост стручног радника предметима, тј. оптерећеност.

Увидом у начин вођења евиденције, утврдили смо да иста не омогућава контролу ажурности поступања, односно контролу поштовања прописаних рокова и процедура.

Центар је извештавао надлежне органе о смањењу броја корисника на активној евиденцији центра, онако како је то приказано у табели испод:

Табела број 11: Број корисника на активној евиденцији ЦСР Неготин на дан 31. 12. 2020 - 2022. године

Укупан број корисника у регистру ЦСР на активној евиденцији на дан 31. 12.		
2020. године	2021. године	2022. године
3285	2590	2590

Представници центра су навели да је у укупном броју корисника на активној евиденцији, највећи број корисника новчане социјалне помоћи и осталих облика материјалне подршке, а што је потврђено увидом у податке РЗСЗ.

Увидом у досијее запослених, утврдили смо да је водитељу случаја задуженом за материјалну подршку, донето решење о коришћењу годишњег одмора за 2022. и 2023. годину у трајању од 80 радних дана, што је супротно важећим прописима, а нарушава организацију рада центра.

Почев од 2023. године, у центру је започето обављање послова и вођење евиденција у систему за заштиту и аутоматизацију инструмената социјалне заштите (СОЗИС).

Све напред наведено указује на то да у ЦСР Неготин нису успостављени целовит систем одговорности, управљање и организовање радног процеса.

Зато се ЦСР Неготин препоручује да:

- покрене иницијативу код оснивача за именовање директора центра у складу са Законом;
- упути надлежном органу на сагласност Правилник о организацији и систематизацији послова у ЦСР Неготин;
- интерним актом пропише процедуре и критеријуме за расподелу предмета стручним радницима, у циљу подједнаке оптерећености и рационалног коришћења радног времена сваког стручног радника;
- обезбеди пружање супервизијске подршке у центру, у циљу постизања оптималних ефеката у задовољавању потреба корисника;
- успостави евиденцију корисника и документације на прописани начин, ради праћења процеса рада, поштовања прописаних рокова и извештавања.

Налаз 2.2. Усавршавање стручних радника је вршено без плана стручног усавршавања, што за последицу може имати изостанак унапређење професионалних компетенција, које одговарају захтевима радног места/послова које обављају

У установама социјалне заштите послове социјалне заштите обављају стручни радници, стручни сарадници, помоћни радници и друга лица, који својим радом и понашањем доприносе остваривању циљева социјалне заштите. Стручни радник је стручњак који се бави пословима социјалног рада, управно-правним пословима или пословима планирања и развоја⁶⁰.

Стручни радници у ЦСР су: социјални радник, психолог, педагог, андрагог, специјални педагог, правник и социолог⁶¹.

Стручни радници центра дужни су да се стручно усавршавају ради успешнијег остваривања и унапређења стручног рада⁶². Стручно усавршавање јесте непрекидно стицање знања и вештина стручних радника и стручних сарадника у социјалној заштити.

Установа социјалне заштите је дужна да стручном раднику и стручном сараднику обезбеди стручно усавршавање, а према плану стручног усавршавања.

План стручног усавршавања доноси установа социјалне заштите⁶³.

Водитељ случаја је стручни радник који је задужен за конкретни случај који утврђује и користи потребне професионалне и друге ресурсе из центра или из других установа и организација у локалној заједници, који су неопходни за задовољење и превазилажење проблема корисника⁶⁴.

Супервизор у организовању и управљању радним процесима стручних радника сачињава годишње извештаје о напретку у раду водитеља случаја и стручних радника чији се рад супервизира и предлаже планове и програме стручног усавршавања стручних радника⁶⁵.

Испитујући активности центара за социјални рад - субјеката ревизије у вези са стручним усавршавањем стручних радника, праћење њиховог рада и вршење процеса супервизије, у периоду 2020 - 2022. године утврдили смо следеће:

ЦСР „Свети Сава“, Ниш

ЦСР „Свети Сава“, Ниш, је, у периоду 2020 - 2022. године, доносио планове стручног усавршавања запослених стручних радника ЦСР „Свети Сава“, Ниш.

У плановима стручног усавршавања запослених стручних радника наведено је да су донети на основу предлога руководиоца организационих јединица / стручних служби и супервизора, који крајем сваке године утврђују потребе за обукама запослених, имајући у виду степен обучености за рад са корисничким групама са којима раде, потребе сваког

⁶⁰ Члан 2 став 1 тачка 2 Правилника о организацији, нормативима и стандардима рада центра за социјални рад.

⁶¹ Члан 136 став 1 Закона о социјалној заштити.

⁶² Члан 12 Правилника о организацији, нормативима и стандардима рада центра за социјални рад.

⁶³ Члан 145 Закона о социјалној заштити.

⁶⁴ Члан 2 став 1 тачка 4 Правилника о организацији, нормативима и стандардима рада центра за социјални рад.

⁶⁵ Члан 30 став 1 тачка 4 Правилника о организацији, нормативима и стандардима рада центра за социјални рад.

конкретног водитеља случаја / достигнут степен обучености и вештина као и постигнут број бодова за лиценцирање.

Такође, плановима стручног усавршавања предвиђена је детаљна анализа потреба за усавршавањем сваког запосленог стручног радника појединачно.

Затим, наведено је да ће се стручно усавршавање одвијати у оквиру стручних служби, организовањем обука на радном месту, као што су подучавање и менторство за оне стручне раднике који су тек засновали радни однос, као и супервизијска подршка када је то неопходно.

Анализом достављених планова стручног усавршавања утврдили смо да за период 2020 - 2022. године планови имају исту садржину, укључујући и прилоге - списак свих таксативно наведених акредитованих програма обука, као и да детаљна анализа потреба за усавршавањем сваког запосленог стручног радника појединачно није урађена.

Стручни радници су у обавези да редовно достављају КСЗ потврде о завршеним обукама, односно присуству на стручним скуповима и да прате број остварених бодова за обнављање лиценци.

Анализом података КСЗ утврдили смо да се у 2020. години стручно усавршавање спроводило у мањем обиму због проглашеног ванредног стања изазваног пандемијом корона вируса. У 2021. и 2022. години већина запослених стручних радника је похађала акредитоване обуке, семинаре, стручне скупове и трибине, док 20% запослених стручних радника није похађало ниједну обуку у периоду 2020 - 2022. године.

С обзиром да план није сачињен на основу анализа потреба за стручним усавршавањем, као ни на основу предлога руководиоца и супервизора, то доводи у ризик континуирано унапређење професионалних компетенција стручних радника.

Представници центра су навели да су, у циљу унапређења праћења стручног усавршавања, у 2023. години креирали базу са подацима о свим досадашњим обукама које су похађали стручни радници, са бројем прикупљених бодова за стицање лиценце, како би ефикасније управљали стручним усавршавањем стручних радника, односно вршили упућивање запослених на обуку која му је потребна за обављање послова на којима је распоређен.

Зато се ЦСР „Свети Сава“, Ниш, препоручује да на основу анализа потреба центра и радног места на које је стручни радник распоређен сачини и прати План стручног усавршавања, у циљу обезбеђивања континуираног унапређења професионалних компетенција стручних радника.

ЦСР „Колубара“, Ваљево

План стручног усавршавања ради одржавања и унапређења професионалних капацитета и квалитета стручног рада на нивоу ЦСР „Колубара“, Ваљево, у периоду на који се ревизија односи, није донет, али су стручни радници су похађали обуке, семинаре, округле столове и др.

Програмом рада ЦСР „Колубара“, Ваљево, је планиране су активности стручног усавршавања запослених, и то:

- укључивање свих стручних радника и сарадника у похађање акредитованих програма обука намењених стицању знања неопходних или корисних за рад са одређеном категоријом корисника, семинаре и трибине;
- одржавање семинара и обука у центру, с обзиром да центар има адаптирану и опремљену салу за састанке, а са чиме је упозната и КСЗ;
- интерне радионице које ће водити стручни радници који имају посебна искуства и знања у обављању одређених послова.

Такође, наведено је да ће центар у овом периоду иницирати организовање неопходних обука: знања и вештине за вођење случаја у социјалној заштити, обуке правника у центрима, обуке из области старатељске заштите у центрима за правнике и водитеље случаја и програме основне обуке за супервизоре.

Међутим, у току ревизије смо утврдили да је изостала реализација стручног усавршавања наведена Програмом рада.

Стручни радници центра нису похађали обуке за правнике и обуке из области старатељске заштите, иако су на интервјуу навели да су предмети из области старатељства међу тежим предметима за рад у центру.

Увидом у Регистар реализованих акредитованих програма обука, утврдили смо да су у 2021. и 2022. години обуке из области старатељства и обуке за правнике неколико пута реализоване.

Представници центра су навели да се процес усавршавања стручних радника одвија тако да су сви стручни радници обавештени о обукама које се одржавају, да одлазе на обуке које су им на располагању, да приоритет имају они којима недостају бодови потребни за обнову лиценце, али да је било и запослених који уопште нису заинтересовани за стручно усавршавање.

Такође су навели и да се процес усавршавања свео на стицање бодова који су потребни за обнављање лиценце, а не на континуирано унапређење процеса рада, што би требало да буде циљ.

С обзиром да се усавршавање стручних радника одвија без плана и без предлога руководиоца службе и супервизора, доводи се у ризик континуирано стручно усавршавање, у складу са организацијом и потребама центра, а ради успешнијег остваривања и унапређења стручног рада.

Зато се ЦСР „Колубара“, Ваљево, препоручује да на основу анализа потреба центра и радног места на које је стручни радник распоређен сачини и прати План стручног усавршавања, у циљу обезбеђивања континуираног унапређења професионалних компетенција стручних радника.

ЦСР Нови Бечеј

План стручног усавршавања ради одржавања и унапређења професионалних капацитета и квалитета стручног рада на нивоу ЦСР Нови Бечеј у периоду на који се ревизија односи није донет, већ су планови доношени за поједине запослене.

Програмима рада и Извештајима о раду ЦСР Нови Бечеј наведено је да постоји потреба за стручним усавршавањем стручних радника и то за: обукама за правнике, супервизоре, водитеље случаја, обукама из области породично-правне заштите.

Такође су наводили да постоји потреба за конкретним акредитованим програмима обука, ради унапређења професионалних капацитета послова које стручни радници обављају и то: Примена института хипотеке у социјалној заштити, Насиље у породици и институционална заштита, Поступање центра за социјални рад у организовању помоћи подршке породици у случајевима постојања ризика од измештања деце, Преговарање са тешко сарадљивим корисницима у социјалној заштити, Улога и одговорност правника приликом стављања под старатељство, Подстицање просоцијалног и превенција агресивног понашања младих и Програм подршке професионалцима у раду са децом и младима.

У ревизији смо утврдили да, осим програма „Поступање центра за социјални рад у организовању помоћи подршке породици у случајевима постојања ризика од измештања деце“, који је похађао један запослени, стручни радници се нису усавршавали у складу са исказаним потребама центра.

ЦСР Нови Бечеј је доносио планове стручног усавршавања за поједине стручне раднике, чија се садржина понављала из године у годину, али се стручни радници нису усавршавали у складу са донетим планом.

Такође смо утврдили да за поједине стручне раднике није донет план стручног усавршавања, нити су се усавршавали. Анализом података КСЗ утврдили смо да су се стручни радници за које није био донет план, усавршавали без плана стручног усавршавања.

Представници центра су навели да је стручно усавршавање изостало због великог обима посла, али и због недовољне информисаности о одржавању обука.

С обзиром да се усавршавање стручних радника одвија без плана и без предлога руководиоца и супервизора, доводи се у ризик континуирано стручно усавршавање, у складу са организацијом и потребама центра, а ради успешнијег остваривања и унапређења стручног рада.

Зато се ЦСР Нови Бечеј препоручује да на основу анализа потреба центра и радног места на које је стручни радник распоређен сачини и прати План стручног усавршавања, у циљу обезбеђивања континуираног унапређења професионалних компетенција стручних радника.

ЦСР Неготин

План стручног усавршавања ради одржавања и унапређења професионалних капацитета и квалитета стручног рада на нивоу ЦСР Неготин, у периоду на који се ревизија односи, није донет.

Програмима рада ЦСР Неготин наводи да постоји потреба за стручним усавршавањем стручних радника за: подршку деци и младима, одраслим и старим особама у систему социјалне заштите и инвалидитетом, подршку породици и маргинализованим групама.

Такође се наводи да су планиране: обука правника у центрима, примена института хипотеке у социјалној заштити, обука за супервизора, примена скале за процену функционалне способности корисника и одређивање потребног степена подршке како би се побољшале стручне компетенције запослених у центру, међутим изостала је реализација.

Анализом података КСЗ утврдили смо да се осим в. д. директорке центра, која је у периоду 2020 - 2022. године похађала 18 акредитованих обука, националних конференција, трибина и едукација, континуираног усавршавања стручних радника није било.

Представници центра су навели да је стручно усавршавање изостало због тога што стручни радници немају информације о мејловима са понуђеним обукама, што за последицу може имати да стручни радници не стичу знања и вештине неходне за обављање послова радног места који обављају.

Недостатак стручног усавршавања и унапређења професионалних компетенција стручних радника, доводи у ризик континуирано стручно усавршавање, у складу са организацијом и потребама центра, а ради успешнијег остваривања и унапређења стручног рада.

Зато се ЦСР Неготин препоручује да на основу анализа потреба центра и радног места на које је стручни радник распоређен сачини и прати План стручног усавршавања, у циљу обезбеђивања континуираног унапређења професионалних компетенција стручних радника.

Налаз 2.3. Обављање стручних послова у социјалној заштити без прописане лиценце, ствара ризик да услуга кориснику не буде пружена у складу са стандардима стручног рада

У ЦСР обављају се стручни послови социјалне заштите: основни стручни послови социјалне заштите, специјализовани стручни послови, супервизијски и правни послови у социјалној заштити, који су утврђени Правилником о стручним пословима у социјалној заштити⁶⁶.

Стручне послове социјалне заштите обављају стручни радници центра, и то социјални радник, психолог, педагог, андрагог, специјални педагог, правник и социолог⁶⁷.

Поред одговарајуће стручне спреме, сертификата о завршеној обуци по акредитованим програмима, као један од услова за обављање ових послова прописано је да стручни радници морају имати одговарајућу лиценцу.

Систем лиценцирања у социјалној заштити произилази из потребе за унапређењем квалитета и заснован је на начелима законитости, јавности, транспарентности, једнаког приступа, ефикасности и економичности.

Лиценцирање је поступак у коме се утврђује да ли стручни радници испуњавају критеријуме и стандарде за пружање услуга у области социјалне заштите. Лиценца се издаје стручном раднику за обављање стручних послова у социјалној заштити, без које се исти не могу самостално обављати⁶⁸.

Законом о социјалној заштити и Правилником о лиценцирању стручних радника у социјалној заштити⁶⁹ уређени су лиценцирање стручних радника, критеријуми за издавање, обнављање и одузимање лиценце стручним радницима у социјалној заштити⁷⁰.

⁶⁶ „Сл. гласник РС“, бр. 1/2012 и 42/2013.

⁶⁷ Чл. 136, ст. 1 Закона о социјалној заштити.

⁶⁸ Чл. 3 Правилника о лиценцирању стручних радника у социјалној заштити („Сл. гласник РС“, бр. 42/13, 53/13 – исправка).

⁶⁹ „Сл. гласник РС“, бр. 42/13, 53/13 – исправка.

⁷⁰ Чланови 185-190 Закона о социјалној заштити.

Анализирајући податке о запосленим стручним радницима у центрима за социјални рад - субјектима ревизије у периоду од 2020 - 2022. године утврдили смо следеће:

ЦСР „Свети Сава“, Ниш

ЦСР „Свети Сава“, Ниш, Правилником о организацији и систематизацији послова у центру утврдио је унутрашње уређење, описе послова који се обављају на радним местима и прописао посебне услове за рад на радним местима чији се рад финансира из буџета РС.

Анализирајући податке о запосленим стручним радницима и испуњавању критеријума и стандарда за пружање услуга у области социјалне заштите утврдили смо да од укупно 51 запосленог, који су на дан 2. августа 2023. године обављали послове на радним местима за које се као посебан услов захтева лиценца за обављање послова, 15 није имало наведену лиценцу, односно 29,4 %.

Имајући у виду евиденцију запослених у центру, решења о утврђивању назива радног места, чињеницу да ЦСР „Свети Сава“, Ниш, није донео Правилник о организацији и систематизацији радних места која се финансирају из буџета Града Ниша, нити прописао услове за њихово обављање, а о чему је било речи у Налазу 2.1, постоји ризик да је број нелиценцираних стручних радника и већи.

Све напред наведено за последицу може имати да услуга кориснику неће бити пружена у складу са прописаним стандардима за обављање посла.

Зато се ЦСР „Свети Сава“, Ниш, препоручује да предузме активности да се обављање стручних послова и стицање лиценце стручних радника врши у складу са Законом о социјалној заштити.

ЦСР „Колубара“, Ваљево

ЦСР „Колубара“, Ваљево, Правилником о организацији и систематизацији послова у центру утврдио је унутрашње уређење, описе послова који се обављају на радним местима и прописао посебне услове за рад на свим систематизованим пословима.

Анализирајући податке о запосленим стручним радницима и испуњавању критеријума и стандарда за пружање услуга у области социјалне заштите утврдили смо да од укупно 24 запослена, који су на дан 21. јула 2023. године обављали послове на радним местима за које се као посебан услов захтева лиценца, два стручна радника нису имала наведену лиценцу.

Даље је утврђено да је ЦСР донео решење којим се стручни радник за управно-правне послове обавезује да положи испит за лиценцу за правне послове у социјалној заштити најкасније до 21. септембра 2023. године.

Такође је утврђено да је ЦСР донео решење којим се стручном раднику на пословима водитеља случаја до стицања лиценце за основне стручне послове одређује обављање послова под надзором ментора.

ЦСР Нови Бечеј

ЦСР Нови Бечеј је Правилником о организацији и систематизацији послова у центру утврдио унутрашње уређење, описе послова који се обављају на радним местима и прописао посебне услове за рад на свим систематизованим пословима.

Анализирајући податке о запосленим стручним радницима и испуњавању критеријума и стандарда за пружање услуга у области социјалне заштите, утврдили смо да од укупно седам запослених, који су на дан 18. јула 2023. године распоређени за обављање послова на радним местима за које се као посебан услов захтева лиценца за обављање послова, три стручна радника нису имала наведену лиценцу, односно 42,8%.

У ревизији смо утврдили да у периоду 2020 - 2022. године правне послове у социјалној заштити у центру обављају правници без лиценце, као и да од три социјална радника, два немају лиценцу, па се поставља питање начина на који се у овом центру спроводи стручни поступак.

Правни послови у социјалној заштити, између осталог, обухватају: примену управно - процесних правила у вођењу поступка, послове припреме аката за покретање судских и других поступака из породичних односа, заштите права детета, односно права других пословно неспособних лица, као и правну подршку и усмеравање у вези са реализацијом мера старатељске заштите, заштите од насиља у породици, правима детета и вршењем родитељског права, правима особа са инвалидитетом и друго.

Као разлог нелиценцирања стручних радника запослених у ЦСР, представници центра су навели да, због обима послова у центру који превазилази број запослених стручних радника, нису успевали да ускладе радне обавезе и законску обавезу око лиценцирања.

Све напред наведено ствара ризик да услуга кориснику неће бити пружена у складу са прописаним стандардима за обављање посла.

Зато се ЦСР Нови Бечеј препоручује да предузме активности да се обављање стручних послова и стицање лиценце стручних радника врши у складу са Законом о социјалној заштити.

ЦСР Неготин

ЦСР Неготин је Правилником о организацији и систематизацији послова у центру утврдио унутрашње уређење, описе послова који се обављају на радним местима и прописао посебне услове за рад на свим систематизованим пословима.

Анализирајући податке о запосленим стручним радницима и испуњавању критеријума и стандарда за пружање услуга у области социјалне заштите, утврдили смо да од укупно шест запослених, који су на дан 1. августа 2023. године распоређени за обављање послова на радним местима за које се као посебан услов захтева лиценца за обављање послова, три стручна радника нису имала наведену лиценцу, односно 50%.

Узрок нелиценцирања стручних радника запослених у ЦСР је непознавање значаја лиценцирања, због чега су стручни радници од четири до пет година обављали послове водитеља случаја без лиценце, па се поставља питање начина на који се у овом центру спроводи стручни поступак. По налогу инспектора социјалне заштите Министарства за рад у вршењу инспекцијског надзора три стручна радника су у првој половини 2023. години стекла лиценцу за обављање послова на радним местима на која су распоређени.

Све наведено ствара ризик да услуга кориснику неће бити пружена квалитетно и у складу са прописаним стандардима за обављање посла.

Зато се ЦСР Неготин препоручује да предузме активности да се обављање стручних послова и стицање лиценце стручних радника врши у складу са Законом о социјалној заштити.

ЗАКЉУЧАК 3. Надлежни органи су делимично вршили инспекцијски надзор и надзор над стручним радом центара за социјални рад, што ствара ризик да ће изостати обезбеђивање законитости рада, поштовање процедура и стандарда стручног рада у центрима за социјални рад

Циљ ове ревизије је био да испитамо да ли је успостављен ефикасан инспекцијски надзор и надзор над стручним радом центара за социјални рад, са циљем да се континуирано обезбеди законитост рада и безбедност пословања и поступања, као и поштовање стручних процедура и стандарда стручног рада у свим фазама организовања помоћи и подршке корисницима.

У складу са наведеним, у вези са трећим ревизијским питањем, испитивали смо активности Министарства за рад у периоду 2020 - 2022. године у вршењу инспекцијског надзора. Такође смо испитивали активности Министарства за бригу о породици у вршењу надзора над стручним радом центара за социјални рад - органа старатељства. С обзиром да је Министарство за бригу о породици формирано крајем 2020. године, откад је и надлежно за вршење надзора над стручним радом центара, анализа је извршена за период 2021. и 2022. године.

Анализирали смо и документацију Покрајинског секретаријата и Секретаријата за социјалну заштиту града Београда, као изворе информација, у делу у коме вршење инспекцијског надзора и надзора над стручним радом ЦСР обављају као поверене послове.

Након анализе законодавног оквира, анализе документације субјеката ревизије, извора информација и обављених интервјуа са њиховим представницима, донели смо закључак, који темељимо на следећим налазима:

Налаз 3.1. Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања није успоставило континуирани инспекцијски надзор над радом центара за социјални рад

Законом о социјалној заштити⁷¹ прописано је да се у области социјалне заштите врши инспекцијски надзор⁷².

Инспекцијски надзор над радом установа социјалне заштите и пружалаца услуга социјалне заштите врши министарство надлежно за социјалну заштиту, а на територији АП врши надлежни орган АП, као поверени посао.

Инспекцијски надзор над радом ЦСР и установе социјалне заштите, односно пружаоца услуга социјалне заштите који пружа услуге смештаја у прихватилиште (осим смештаја за жртве трговине људима) или прихватну станицу и дневне услуге у заједници на територији Града Београда, врши градска управа града Београда - као поверене послове.

Инспектор социјалне заштите министарства у односу на органе којима је поверено вршење инспекцијског надзора има право и дужност да остварује непосредан надзор над њиховим радом, као и да тражи извештаје, податке и обавештења о вршењу поверених послова инспекцијског надзора⁷³.

⁷¹ „Сл. гласник РС“, бр. 24/11, 117/22 (УС).

⁷² Чл. 21 Закона о социјалној заштити.

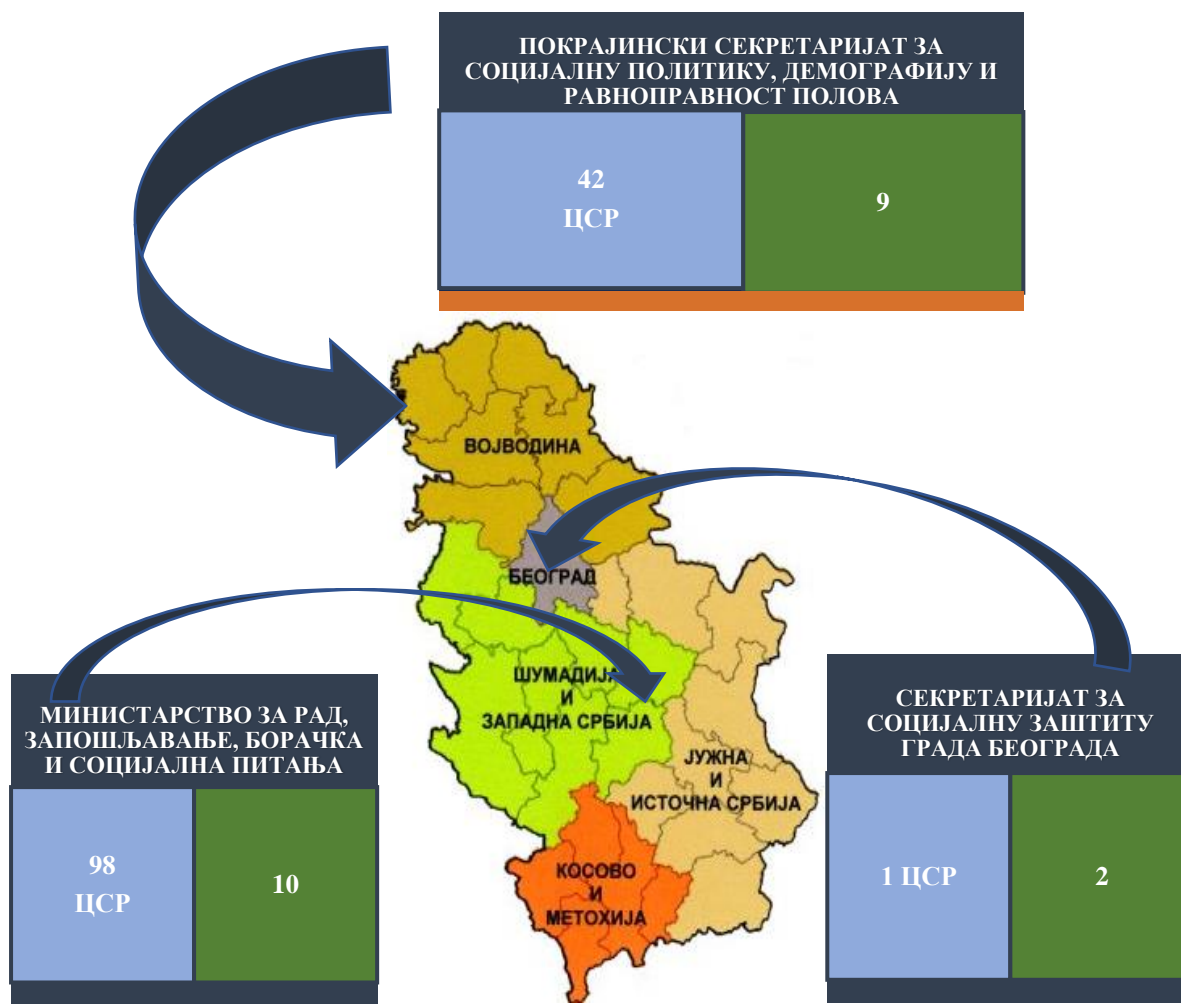
⁷³ Чл. 168 и 169 Закона о социјалној заштити.

За потребе овог извештаја, у складу са темом ревизије сврсисходности пословања која се односи на ЦСР, анализирано је вршење инспекцијског надзора центара на територији РС.

У наставку је приказан број центара који припада органу надлежном за инспекцијски надзор (с обзиром да је инспекција социјалне заштите организована на три нивоа), као и број инспектора социјалне заштите који врши инспекцијски надзор.

Графикон број 8: Број ЦСР и инспектора социјалне заштите према надлежним органима у периоду 2020 - 2022. године

■ Број ЦСР, који припада органу надлежном за инспекцијски надзор⁷⁴

■ Број инспектора социјалне заштите на дан 31. децембра 2022. године.

Законом о инспекцијском надзору је уређена садржина, врсте и облици и поступак инспекцијског надзора, овлашћења и обавезе учесника у инспекцијском надзору и друга питања од значаја за инспекцијски надзор.

Инспекцијски надзор заснива се на процени ризика и сразмеран је процењеном ризику, тако да се њиме делотворно управља. Процена ризика је део процеса анализе ризика,

⁷⁴ Градски центар за социјални рад у Београду организован је кроз 17 одељења центра.

врши се у току припреме плана инспекцијског надзора и то тако што инспекција у праћењу и анализи стања идентификује ризике⁷⁵.

План инспекцијског надзора заснива се на утврђеном стању у области инспекцијског надзора и процени ризика⁷⁶, а о извршеном надзору саставља се годишњи извештај о раду⁷⁷.

Инспекцијски надзор може бити редован, ванредан, мешовити, контролни и допунски, а према облику може бити теренски и канцеларијски.

Инспекција је дужна да сачини контролне листе из своје области инспекцијског надзора, објави их на својој интернет страници и примењује у поступку редовног инспекцијског надзора и мешовитог инспекцијског надзора, у делу који се односи на редован инспекцијски надзор⁷⁸.

Министарство за рад је, у складу са својом обавезом да сачини контролне листе из своје области инспекцијског надзора, сачинило дванаест контролних листа од којих се КЛ-012-02 односи на центре за социјални рад и центре за породични смештај.

Контролна листа КЛ-012-02 обухвата питања која се односе на следеће елементе контроле: испуњење стандарда квалитета; унутрашња акта; кадрови; евиденција и документација; докази о одговорном лицу; спровођење стручног поступка; стални развој кадрова и годишњи план рада.

Правилником о посебним елементима процене ризика, учесталости вршења инспекцијског надзора на основу процене ризика и посебним елементима плана инспекцијског надзора у области социјалне заштите⁷⁹ прописани су посебни елементи процене ризика, учесталост вршења инспекцијског надзора на основу процене ризика и посебни елементи плана инспекцијског надзора у области социјалне заштите.

У ревизији смо утврдили да су у периоду 2020 - 2022. године Покрајински секретаријат и Секретаријат за социјалну заштиту града Београда, који послове инспекцијског надзора врше као поверене, сачињавали Планове инспекцијског надзора инспекције социјалне заштите и достављали Министарству за рад.

Такође, достављали су и годишње извештаје о раду инспекције, а Министарство за рад је састављало обједињени извештај о раду инспекције социјалне заштите.

Испитујући даље, начин планирања вршења инспекцијског надзора, који се заснива на утврђеном стању у области инспекцијског надзора и процени ризика утврдили смо да:

Министарство за рад у периоду 2020 - 2022. године није извршило процену ризика на основу извештаја о самопроцени по контролним листама, нити на неки други начин, који би подразумевао сагледавање стања и пресек достигнутог квалитета у систему социјалне заштите.

Инспекцијски надзор у периоду 2020 - 2022. године планиран је на основу анализе достављених извештаја о самопроцени по контролним листама из 2019. године, које је од 98

⁷⁵ Члан 9 Закона о инспекцијском надзору.

⁷⁶ Члан 10 Закона о инспекцијском надзору.

⁷⁷ Члан 44 Закона о инспекцијском надзору.

⁷⁸ Члан 14 Закона о инспекцијском надзору.

⁷⁹ „Сл. Гласник РС“, БР.117/2017).

ЦСР доставило 52 ЦСР, односно око 53% и других посебних елемената процене ризика⁸⁰ у складу са Правилником. Нереализован редовни инспекцијски надзор је преношен из године у годину, због чега за поједине центре и поред утврђеног високог и средњег степена ризика, инспекцијски надзор није извршен ни после три године.

Министарство за рад је у 2020. години планирало да изврши надзор над радом органа којима је поверено вршење инспекцијског надзора (Покрајински секретаријат и Секретаријат за социјалну заштиту града Београда), али исти није реализовало.

Покрајински секретаријат је, осим за 2020. годину, планирао вршење инспекцијског надзора у 2021. и 2022. години на основу извештаја о самопроцени по контролним листама, које је доставило преко 80% центара и других посебних елемената процене ризика⁸¹ у складу са Правилником.

Секретаријат за социјалну заштиту града Београда је у 2020. и 2021. години навео да је план вршења инспекцијског надзора донео на основу анализе извештаја о самопроцени на основу контролних листа и других посебних елемената процене ризика⁸² у складу са Правилником, али ДРИ анализа није достављена.

Самопроцена на основу контролних листа у 2022. години није вршена, већ су индикатори били статус новооснованог субјекта и број пристиглих представки у вези са пружаоцем услуге, на основу чега је код преко 90% надзираних субјекта процењен незнатни ризик из чега произилази да инспекцијски надзор није усмерен на ЦСР.

Нереализован редовни инспекцијски надзор је преношен из године у годину.

Послове инспекцијског надзора социјалне заштите у Министарству за рад је у периоду од 2020. до краја 2022. године обављало девет инспектора, након тога је запослен још један инспектор, у Секретаријату за социјалну заштиту града Београда два инспектора, док је у Покрајинском секретаријату од маја 2020. године било девет инспектора социјалне заштите.

Резултате напред описане процене ризика и плана вршења инспекцијског надзора кроз, број планираних и реализованих редовних и ванредних инспекцијских надзора, по сваком надлежном органу за период 2020 - 2022. године приказујемо у наредној табели:

⁸⁰ У складу са Правилником о посебним елементима процене ризика, учесталости вршења инспекцијског надзора на основу процене ризика и посебним елементима плана инспекцијског надзора у области социјалне заштите.

⁸¹ У складу са Правилником о посебним елементима процене ризика, учесталости вршења инспекцијског надзора на основу процене ризика и посебним елементима плана инспекцијског надзора у области социјалне заштите.

⁸² У складу са Правилником о посебним елементима процене ризика, учесталости вршења инспекцијског надзора на основу процене ризика и посебним елементима плана инспекцијског надзора у области социјалне заштите.

Табела број 12: Планирани и реализовани инспекцијски надзори код ЦСР у вршењу послова јавних овлашћења по сваком надлежном органу за период 2020 - 2022. године

Година	МРЗБСП			Покрајински секретаријат			Секретаријат за социјалну заштиту града Београда		
	План	Реализација		План	Реализација		План	Реализација	
		редован	ванредан		редован	ванредан		редован	ванредан
2020	6	0	1	3	0	6	2/17	0	0
2021	5	0	2	2	2	13	2/17	0	1/17
2022	5	0	3	8	7	13	0	0	0
Укупно	16	0	6	13	9	32	4/17	0	1

Анализом извештаја о извршеном инспекцијском надзору, утврдили смо да су три надлежна органа за период 2020 - 2022. године од 141 ЦСР на територији РС, извршили редовне инспекцијске надзоре код девет центара.

Надлежни органи су у истом периоду вршили ванредне инспекцијске надзоре над ЦСР и то поступајући по представкама и притужбама грађана и правних лица, поводом инцидентних ситуација, као и на захтев надлежних државних органа. Ванредан инспекцијски надзор од 141 ЦСР извршен је код 39 центара, највише од стране Покрајинског секретаријата.

Поред ЦСР, надлежни органи врше инспекцијски надзор и над радом осталих установа социјалне заштите и пружалаца услуга социјалне заштите, па су подаци из извештаја о раду инспекције социјалне заштите о броју реализованих инспекцијских надзора код свих надзираних субјеката, ради објективног извештавања, приказани у Прилогу 3 овог Извештаја.

Као разлоге овако утврђеног стања, надлежни органи су извештавали да је тежиште инспекције социјалне заштите, од дана проглашења епидемије 10. марта 2020. године изазване заразним вирусом COVID 19 у Републици Србији, било у праћењу стања у установама и организацијама социјалне заштите, као и предузимању мера у заштити корисника на смештају, а што се наставило и током 2021. и почетком 2022. године. Инспекција је учествовала у успостављању континуираног система извештавања у систему социјалне заштите, доношења инструкција и наредби за поступање са циљем заштите здравља корисника и запослених. Министарство за рад је донело 42 инструкције, наредбе и препоруке којим је уређена примена превентивних и хигијенских мера у установама социјалне заштите.

Такође су наводили да је повећан број захтева за лиценцирање установа социјалне заштите, али је недовољан број ангажованих инспектора социјалне заштите, без чега је немогуће обезбедити већи број инспекцијских надзора и континуитет контроле над надзираним субјектима.

Све напред наведено указује на то да центри нису били у фокусу рада инспекције социјалне заштите и да је процена ризика, као основ за израду Плана вршења надзора, делимично извршена, због чега је изостао редован инспекцијски надзор, већ се надзор углавном спроводио као ванредан по инцидентним догађајима и притужбама.

Наведено ствара ризик да се неће у пуном обиму обезбедити законитост рада као и безбедност пословања и поступања ЦСР.

Због тога се Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања препоручује да обезбеди да се доносе планови вршења инспекцијског надзора, на основу извршене процене ризика свих центара за социјални рад.

Такође се Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања препоручује да у складу са кадровским капацитетима обезбеди обављање инспекцијског надзора свих центара за социјални рад у складу са донетим Планом.

Налаз 3.2. Министарство за бригу о породици и демографију не доноси план за вршење надзора над стручним радом центара за социјални рад, већ се надзор врши углавном поводом инцидентних догађаја

Породичним законом је прописано да надзор над радом органа старатељства, као и надзор над стручним радом органа старатељства врши министарство надлежно за породичну заштиту, а да министар надлежан за породичну заштиту прописује начин вршења надзора над стручним радом органа старатељства.

Правилник о начину вршења надзора над стручним радом органа старатељства⁸³ донео је министар за рад, запошљавање, борачка и социјална питања 2014. године, на основу Породичног закона, у чијој надлежности је тада била породична заштита и вршење надзора над стручним радом органа старатељства - центара за социјални рад.

Сврха надзора је утврђивање поштовања стручних процедура и стандарда стручног рада, у свим фазама организовања помоћи и подршке корисницима, односно у реализацији јавних овлашћења и услуга социјалне заштите, а чија је сврха заштита најбољег интереса корисника⁸⁴.

Предмет надзора над стручним радом органа старатељства прописан је чланом 2 Правилника о начину вршења надзора над стручним радом органа старатељства.

Надзор се може вршити:

- над целокупном делатношћу или делом делатности органа старатељства;
- над радом тима стручњака у обављању групе послова;
- над радом тима стручњака у организовању помоћи и подршке конкретном кориснику или породици;
- над радом стручњака појединца - водитеља случаја у обављању групе послова;
- над радом стручњака појединца - водитеља случаја у организовању помоћи и подршке конкретном кориснику или породици.

Надзор се може вршити од стране Комисије коју сачињавају најмање два државна службеника или појединац државни службеник Министарства и спроводи се у просторијама органа старатељства или у седишту Министарства и у зависности од врсте надзора⁸⁵.

Надзор се врши по службеној дужности, по сопственој или поводом поднете иницијативе трећих лица⁸⁶.

⁸³ „Сл. гласник РС“, бр. 144/14.

⁸⁴ Чл. 3 Правилника.

⁸⁵ Чл. 5 и 6 Правилника.

⁸⁶ Чл. 5, ст. 1 Правилника.

О извршеном надзору комисија, односно појединац државни службеник, дужна је да сачини писмени извештај, да прати извршење датих налога, а може предложити и додатне мере којима ће се обезбедити извршење датих налога, као и мере одговорности за лице које налог није извршило⁸⁷.

Надзор над стручним радом органа старатељства на територији АП Војводина, у области правне заштите породице и старатељства, у складу са законом врши Покрајински секретаријат, као поверене послове⁸⁸.

Министарство, као орган државне управе у чијој надлежности је вршење надзора над стручним радом ЦСР - органа старатељства треба да прати стање, сачињава анализе, извештаје и информације, ради унапређења и развоја области из свога делокруга⁸⁹.

Законом о државној управи уређено је да органи државне управе задржавају и после поверавања послова државне управе одговорност за њихово извршавање⁹⁰.

У ревизији смо утврдили да Министарство за бригу о породици, у периоду 2021 - 2022. године:

- није доносило план вршења надзора над стручним радом;
- није вршило надзор целокупне делатности или дела делатности ЦСР - органа старатељства;
- није вршило надзор у просторијама ЦСР - органа старатељства, већ само у просторијама Министарства прегледом документације;
- надзор над стручним радом тима стручњака у организовању помоћи и подршке конкретном кориснику или породици, над радом стручњака - појединца у обављању групе послова и над радом стручњака - појединца у организовању помоћи и подршке конкретним корисницима или породици, вршило је по притужбама или на иницијативу физичких лица, Заштитника грађана и државних органа у просторијама Министарства;
- није пратило стање, сачињавало анализе, извештаје и информације ради унапређења вршења надзора над стручним радом.

Министарство за бригу о породици не води евиденцију и нема прецизне податке о броју извршених надзора над стручним радом ЦСР - органа старатељства, већ о истом води интерну евиденцију (ексел табелу), из које се не може утврдити тачан број извршених надзора као ни основ поступања.

Интерна евиденција Министарства за бригу о породици о вршењу надзора над стручним радом органа старатељства, која је достављена ДРИ, садржи притужбе, мишљења за смештај, усвојенике (општа подобност деце за усвојење), усвојитеље (општа подобност усвојитеља), иницијативе Заштитника грађана, надзор у предмету по службеној дужности (надзор у појединачним предметима по службеној дужности и иницијативама).

Број предмета по областима из интерне евиденције Министарства приказан је у Табели број 13, у наставку извештаја:

⁸⁷ Чл. 14 и 18 Правилника.

⁸⁸ Сл. гласник РС", бр. 99/2009, 67/2012 - одлука УС, 18/2020 - др. закон и 111/2021 - др. закон.

⁸⁹ Члан 13 и 21 Закона о државној управи.

⁹⁰ Члан 51 став 2 Закона о државној управи.

Табела број 13: Подаци из интерне евиденције Министарства за бригу о породици за период 2021 - 2022. године

Основ поступања	2021. година	2022. година
Притужбе	397	360
Мишљења за смештај	109	143
Усвојеници (општа подобност деце за усвојење)	45	101
Усвојитељи (општа подобност усвојитеља)	170	136
Иницијативе Заштитника грађана	67	39
Надзор у предметима по службеној дужности и иницијативама	0	6

И поред такве евиденције, извршили смо анализу, узорковањем предмета из интерне евиденције, тако да сразмерно буду обухваћени предмети из сваке области и утврдили да се поступање по притужбама и осталим захтевима и иницијативама у броју који је приказан у табели не може сматрати вршењем надзора над стручним радом ЦСР - органа старатељства према Правилнику о начину вршења надзора над стручним радом, као што је израда Извештаја, давања налога и праћења извршења наложених мера, зато што евиденција садржи податке о предметима у којима се тражи давање одговора на притужбу, захтеви за изузеће, делегирање надлежности, ургенције, појашњење прописа и друго.

За потребе овог извештаја, прикупљени су подаци од Покрајинског секретаријата, као извора информација, о вршењу надзора над стручним радом ЦСР - органа старатељства на територији АП Војводине, који такође нема прецизне податке о броју извршених надзора над стручним радом ЦСР, већ води интерну евиденцију.

Број предмета по областима из интерне евиденције Покрајинског секретаријата приказан је у Табели број 14, у наставку извештаја:

Табела број 14: Подаци из интерне евиденције Покрајинског секретаријата за период 2020 - 2022. године

Основ поступања	2020. година	2021. година	2022. година
Вануправни предмети (притужбе, мишљења за смештај...)	185	179	198
Иницијативе Заштитника грађана, ресорног министарства	6	4	8
Надзор у предметима по службеној дужности/сопствена иницијатива	3	1	3

Покрајински секретаријат, у периоду 2020 - 2022. године:

- није доносио план вршења надзора над стручним радом ЦСР - органа старатељства и није достављао извештај о извршеном надзору над стручним радом Министарству за бригу о породици, нити се то од истог захтевало;
- извршио је надзор над целокупном делатношћу по службеној дужности/по сопственој иницијативи, комисијски у просторијама два центра;

- од укупног броја извршених надзора над стручним радом тима стручњака и водитеља случаја у организовању помоћи и подршке конкретном кориснику или породици, пет надзора над стручним радом извршио је у просторијама ЦСР - органа старатељства.

Такође смо утврдили да нема координације између надлежних органа у вршењу надзора над стручним радом, што за последицу има изостанак праћења и анализе стања у овој области.

Представници надлежних органа су навели да најчешћи разлог подношења притужби, представки и иницијатива других лица је из области заштите од насиља у породици.

Увидом у извештај РЗСЗ о раду центара за период 2020 - 2022. године утврђено је да број евидентираних пријава насиља у породици из године у годину расте.

Као разлог овако утврђеног стања надлежни органи наводе да Правилником нису регулисане све процедуре у поступању по вршењу надзора над стручним радом као нпр. планирање вршења надзора, извештавање о реализацији надзора, вођење евиденција, у циљу сагледавања стања у овој области, ради њеног унапређења, али и могућности превентивног деловања. Такође су наводили недостатак кадра за континуирано и свеобухватно вршење надзора, с обзиром да је у министарству за ове послове задужено пет, а у покрајини три државна службеника.

Све напред наведено ствара ризик да ће изостати поштовање стручних процедура и стандарда стручног рада, у свим фазама организовања помоћи и подршке корисницима, односно у реализацији јавних овлашћења центара и услуга социјалне заштите, чија је сврха заштита најбољег интереса корисника.

Зато се Министарству за бригу о породици и демографију препоручује да Правилником о вршењу надзора над стручним радом органа старатељства, уреди планирање, спровођење и извештавање у циљу уједначеног поступања у надзору над стручним радом свих центара за социјални рад - органа старатељства.

Такође се Министарству за бригу о породици и демографију препоручује да у складу са кадровским капацитетима обезбеди вршење надзора над стручним радом свих центара за социјални рад.

V Прилози

Прилог 1 – Методологија за избор субјеката ревизије - центара за социјални рад

У фази планирања ревизије на тему „Ефикасност рада центара за социјални рад у пружању социјалне и породично-правне заштите“, а приликом упознавања и разумевања наведене теме, тим је одржао четири састанка са представницима органа који поседују адекватна знања и информације у овој области и то: Министарством за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Министарством за бригу о породици и демографију, Републичким заводом за социјалну заштиту и Комором социјалне заштите.

У фази планирања ревизије сврсисходности пословања, прикупљени су подаци од Министарства за рад, Републичког завода и КСЗ и то:

- Решења Министарства за рад о броју стручних и других радника чији се рад финансира из републичког буџета;
- Предлози Министарства за рад и закључци Комисије за ново запошљавање код ЦСР у периоду 2020 - 2022. године;
- Подаци о укупном броју корисника у регистру ЦСР на активној евиденцији на дан 31. 12. 2020 - 2022. године;
- Подаци о броју стручних радника у ЦСР запослених на неодређено време на дан 31. 12. 2020 - 2022. године;
- Подаци о годишњем плану стручног усавршавања запослених радника по ЦСР у периоду 2020 - 2022. године;
- Подаци из образаца 5 ЦСР - Извор финансирања (плате, додаци, накнаде запослених – зараде) расходи за запослене, програмска активност 0902-0005 за 2020. и 2021. годину;
- Извод из Регистра акредитованих и реализованих програма обука за период 2020-2022. године.

Даљом анализом и поређењем података добијених од наведених органа о свих 141 ЦСР у РС поделили смо их по величини, према укупном броју запослених стручних радника, у четири групе и то:

- I - велики ЦСР, са преко 25 запослених стручних радника (9 ЦСР),
- II - средње велики ЦСР, са запослених 16 - 25 стручних радника (11 ЦСР),
- III - средњи ЦСР, са запослених 6 - 15 стручних радника (55 ЦСР) и
- IV - мали ЦСР, који имају до 5 запослених стручних радника (66 ЦСР).

Како бисмо одабрали из сваке групе ЦСР по једног субјекта одредили смо квантитативне и квалитативне критеријуме на основу којих ћемо бирати субјекте ревизије из реда центара за социјални рад и то:

- Просечан број корисника у регистру ЦСР на активној евиденцији у периоду 2020 - 2022. године и просечан број запослених стручних радника,

- Број издатих и важећих лиценци стручних радника у ЦСР - основни стручни послови у социјалној заштити (учешће лиценцираних стручних радника у укупном броју стручних радника) и
- Подаци о годишњем плану стручног усавршавања запослених радника у ЦСР у периоду 2020 - 2022. године.

Такође, одредили смо допунски критеријум на основу ког ћемо бирати субјекте ревизије из реда центара за социјални рад и то:

- Податке из Извештаја о донетим одлукама Етичког одбора КСЗ у поступцима по пријавама за повреде етичког кодекса на рад стручних радника у ЦСР у периоду 2020 - 2022. године.

На основу овако одређених критеријума, извршили смо рангирање центара из сваке од четири одређене групе и по сваком критеријуму.

Примена наведених критеријума по свакој групи ЦСР показала је следеће:

I - Велики ЦСР са преко 25 запослених стручних радника (9 ЦСР)

Анализирани су подаци свих девет центара који припадају овој категоризацији ЦСР - по свим критеријумима, а у следећој табели је приказано првих пет ЦСР:

Установа	Укупан просечан број корисника у регистру ЦСР на активној евиденцији за период 2020 - 22. године	Просечан број стручних радника запослених у ЦСР на неодређено време за период 2020 - 22 године	Лиценцирани стручни радници, основну стручни послови у 2022. години	Да ли ЦСР има годишњи план стручног усавршавања запослених радника
ЦСР Ниш	33.257	56	28	не
ЦСР Јагодина	8.072	29	21	да
ЦСР Краљево	10.528	36	28	да
ЦСР Крагујевац	13.245	44	37	да
ЦСР Лесковац	9.356	39	36	не

Градски центар за социјални рад у Београду је, у овој групи ЦСР, највећи по броју корисника, али и по броју запослених стручних радника. Његова организација се одвија у 17 одељења ЦСР, а анализом критеријума по сваком појединачном одељењу није примећено драстично одступање у односу ЦСР „Свети Сава“, Ниш, који је други по величини.

По Програму ревизије за 2023. годину, Градски ЦСР у Београду одређен је за субјекта ревизије правилности пословања.

II - Средње велики ЦСР од 16 - 25 запослених стручних радника (11 ЦСР)

Анализирани су подаци свих једанаест центара који припадају овој категоризацији ЦСР - по свим критеријумима, а у следећој табели је приказано првих пет ЦСР:

Установа	Укупан просечан број корисника у регистру ЦСР на активној евиденцији за период 2020 - 22. године	Просечан број стручних радника запослених у ЦСР на неодређено време за период 2020 - 22 године	Лиценцирани стручни радници, основну стручни послови у 2022. години	Да ли ЦСР има годишњи план стручног усавршавања запослених радника
ЦСР Сомбор	9.400	19	13	да
ЦСР Ваљево	2.742	20	16	не
ЦСР Ужице	6.257	16	13	да
ЦСР Зајечар	3.258	16	14	да
ЦСР Врање	10.322	21	19	не

Увидом у Извештај о донетим одлукама Етичког одбора КСЗ у поступцима по пријавама за повреде Етичког кодекса у 2022. години утврђено је да је корисник ЦСР због злоупотребе положаја подносио пријаву против стручног радника запосленог у ЦСР „Колубара“, Ваљево, па је применом овог допунског критеријума за субјекта ревизије изабран ЦСР „Колубара“, Ваљево.

III - Средњи ЦСР са запослених 6 - 15 стручних радника (55 ЦСР)

Анализирани су подаци свих 55 центара који припадају овој категоризацији ЦСР - по свим критеријумима, а у следећој табели је приказано првих пет ЦСР:

Установа	Укупан просечан број корисника у регистру ЦСР на активној евиденцији за период 2020 - 22. године	Просечан број стручних радника запослених у ЦСР на неодређено време за период 2020 - 22 године	Лиценцирани стручни радници, основну стручни послови у 2022. години	Да ли ЦСР има годишњи план стручног усавршавања запослених радника
ЦСР Тутин	4.015	8	4	да
ЦСР Нови Бечеј	2.558	6	3	да
ЦСР Горњи Милановац	1.430	8	5	да
ЦСР Прокупље	2.963	9	6	не
ЦСР Кладово	773	6	4	да

Примењујући допунски критеријум за ову категорију ЦСР, увидом у Извештај о донетим одлукама Етичког одбора КСЗ у поступцима по пријавама за повреде Етичког кодекса у 2020. години утврђено је да су корисници ЦСР подносили пријаве због вршења дискриминације запослених и корисника, непоштовања радне дисциплине, као и због изрицања пресуде стручном раднику због учињеног прекршаја из Закона о јавном реду и миру.

Увидом у Извештај о донетим одлукама Етичког одбора КСЗ у поступцима по пријавама за повреде Етичког кодекса у 2021. години утврђено је да је корисник ЦСР поднео пријаву против стручног радника због поступања у стручном поступку.

Применом овог допунског критеријума за субјекта ревизије изабран је ЦСР Нови Бечеј, чиме ће бити обухваћен и један ЦСР са територије АП Војводине.

IV - Мали ЦСР који имају до 5 запослених стручних радника (66 ЦСР)

Анализирани су подаци свих 66 центара који припадају овој категоризацији ЦСР - по свим критеријумима, а у следећој табели је приказано првих пет ЦСР:

Установа	Укупан просечан број корисника у регистру ЦСР на активној евиденцији за период 2020 - 22. године	Просечан број стручних радника запослених у ЦСР на неодређено време за период 2020 - 22 године	Лиценцирани стручни радници, основну стручни послови у 2022. години	Да ли ЦСР има годишњи план стручног усавршавања запослених радника
ЦСР Неготин	2.822	4,3	2	не
ЦСР Сурдулица	2.517	4,7	3	не
ЦСР Бабушница	2.255	4,0	3	не
ЦСР Житорађа	1.851	5,0	2	не
ЦСР Гацин Хан	1.451	3,0	2	не

Имајући у виду да је, применом свих успостављених критеријума, ЦСР Неготин први на листи у овој категорији центара, исти је изабран као субјект ревизије.

На основу анализе података свих 141 ЦСР и обраде по свим критеријумима, предлог центара за субјекте ревизије у ревизији сврсисходности пословања на тему „Ефикасност рада центара за социјални рад у пружању социјалне и породично-правне заштите“ је:

- 1) ЦСР „Свети Сава“, Ниш;
- 2) ЦСР „Колубара“, Ваљево;
- 3) ЦСР Нови Бечеј;
- 4) ЦСР Неготин.

Прилог 2 – Број стручних и других радника који се финансира из буџета Републике Србије по решењима Министарства за рад, по сваком појединачном центру

Ред. број	Центар за социјални рад	Број стручних и других радника чији се рад финансира из републичког буџета
1	ГРАДСКИ ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД БЕОГРАД	481
2	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД „СВЕТИ САВА“, НИШ	73
3	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД НОВИ ПАЗАР	32
4	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ГРАДА НОВОГ САДА	97
5	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД СОМБОР	28
6	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД КРУШЕВАЦ	38
7	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД „СОЛИДАРНОСТ“, КРАГУЈЕВАЦ	53
8	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ЛЕСКОВАЦ	45
9	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД СУБОТИЦА	41
10	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ГРАДА ЗРЕЊАНИНА	36
11	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД БУЈАНОВАЦ	14
12	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ОПШТИНЕ ЖАБАЉ И ТИТЕЛ „СОЛИДАРНОСТ“	14
13	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ОПШТИНЕ АЛЕКСИНАЦ	18
14	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ВРАЊЕ	27
15	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД „САВА“, СРЕМСКА МИТРОВИЦА	26
16	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД КРАЉЕВО	38
17	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ВРШАЦ	17

18	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД КИКИНДА	21
19	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ЗА ОПШТИНЕ БАЧКА ТОПОЛА	11
20	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ЛОЗНИЦА	26
21	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ПРЕШЕВО	12
22	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД БЕЧЕЈ	13
23	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ОПШТИНЕ РУМА	18
24	ГРАДСКИ ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ЈАГОДИНА	23
25	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД КОСОВСКА КАМЕНИЦА	16
26	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ПРИШТИНА, ОБИЛИЋ И КОСОВО ПОЉЕ	18
27	МЕЂУОПШТИНСКИ ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД КОСОВСКА МИТРОВИЦА	34
28	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ТУТИН	11
29	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД СМЕДЕРЕВО	35
30	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ШАБАЦ	35
31	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД „8. МАЈ“ БЕЛА ЦРКВА	8
32	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ПИРОТ	21
33	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ЗАЈЕЧАР	21
34	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД „СОЛИДАРНОСТ“ ПАНЧЕВО	36
35	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ШТРПЦЕ	12
36	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД „ТОПЛИЦА“ ПРОКУПЉЕ	18
37	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ЛЕБАНЕ	10

38	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД АПАТИН	12
39	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД КОВИН	13
40	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД БОЈНИК	7
41	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ЗА ОПШТИНЕ ВЛАСОТИНЦЕ И ЦРНА ТРАВА	13
42	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД „САВА ИЛИЋ“, АРАНЂЕЛОВАЦ	24
43	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД КУЛА	15
44	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД НОВИ БЕЧЕЈ	10
45	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД БОР	17
46	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД КОВАЧИЦА	9
47	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД „ДУНАВ“ ИНЂИЈА	15
48	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ВРБАС	15
49	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ЖИТИШТЕ	8
50	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД „1. МАРТ“ АЛИБУНАР	8
51	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ОПШТИНЕ ВЕЛИКА ПЛАНА	13
52	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ШИД	12
53	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД СТАРА ПАЗОВА	22
54	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД СЕЧАЊ	7
55	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД БОГАТИЋ	11
56	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ОПШТИНЕ БАБУШНИЦА	7
57	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД „КОЛУБАРА“ ВАЉЕВО	28
58	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД СЕНТА	9

59	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД КАЊИЖА	9
60	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ДОЉЕВАЦ	8
61	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ОПШТИНЕ БАЧКА ПАЛАНКА	20
62	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД НОВА ЦРЊА	7
63	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД „БРАНКО МИЛОВАНОВИЋ-ЦИГА“, БЕЛА ПАЛАНКА	7
64	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ЋУПРИЈА	13
65	ЦЕНТАР ЗА СОЦ. РАД СА ДОМСКИМ ОДЕЉЕЊЕМ И ДНЕВ. ЦЕНТРОМ ЗА СМЕШТ. СТАРИХ И ПЕНЗИОНЕРА НОВИ КНЕЖЕВАЦ	7
66	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД МАЈДАНПЕК	9
67	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ЧАЧАК	34
68	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД „ДОБРИЧ“, ЖИТОРАЂА	8
69	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД „ДР МИХАЈЛО СТУПАР“, КЊАЖЕВАЦ	13
70	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ВЛАДИЧИН ХАН	10
71	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД СРБОБРАН	7
72	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ОЦАЦИ	12
73	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ПЛАНДИШТЕ	7
74	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД СМЕДЕРЕВСКА ПАЛАНКА	18
75	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД СУРДУЛИЦА	8
76	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД УБ	11
77	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД НЕГОТИН	13
78	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ОПШТИНЕ СВРЉИГ	7

79	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ОПОВО	7
80	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ОПШТИНЕ ИРИГ	7
81	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД МАЛИ ЗВОРНИК	7
82	ЗАЈЕДНИЧКИ ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД „СОЛИДАРНОСТ“, ЗА ОПШТИНЕ ЉИГ, ЛАЈКОВАЦ И МИОНИЦУ	17
83	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ПОЖАРЕВАЦ	23
84	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ЗА ОПШТИНУ ЧОКА	7
85	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД СЈЕНИЦА	10
86	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ПАРАЋИН	18
87	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД БРУС	8
88	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ОПШТИНА ПЕТРОВАЦ НА МЛАВИ И ЖАГУБИЦА	16
89	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД СВИЛАЈНАЦ	9
90	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД „ШУМАДИЈА“, ЗА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА, РАЧА И ЛАПОВО	14
91	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД МЕРОШИНА	7
92	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ПЕЋИНИЦИ	8
93	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ЛЕПОСАВИЋ	13
94	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ЗА ОПШТИНЕ ВАРВАРИН И ЋИЋЕВАЦ	11
95	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ЗУБИН ПОТОК	10
96	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД „БОРОВЊАК“ КУРШУМЛИЈА	9
97	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ОПШТИНЕ ВЛАДИМИРЦИ	8

98	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД РАШКА	9
99	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ТРСТЕНИК	15
100	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ДЕСПОТОВАЦ	9
101	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД КЛАДОВО	9
102	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ОПШТИНА ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ И ГОЛУБАЦ	12
103	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД МЕДВЕЂА	7
104	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД БОЉЕВАЦ	7
105	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД „21. СЕПТЕМБАР“, КРУПАЊ	8
106	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ЛУЧАНИ	9
107	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД АДА	8
108	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД КНИЋ	7
109	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ЗА ОПШТИНУ ДИМИТРОВГРАД	7
110	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ВУЧИТРН	9
111	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ОПШТИНЕ ВРЂАЧКА БАЂА	10
112	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД КОЦЕЉЕВА	7
113	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ОПШТИНЕ БАЧ	7
114	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД „НАПРЕДАК“, ОСЕЧИНА	7
115	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД АЛЕКСАНДРОВАЦ	10
116	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ОПШТИНЕ ТЕМЕРИН	9
117	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД УЖИЦЕ	25
118	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД БАЈИНА БАШТА	10

119	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ЉУБОВИЈА	7
120	ОПШТИНСКИ ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД НОВА ВАРОШ	8
121	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД БЛАЦЕ	7
122	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ГОРЊИ МИЛАНОВАЦ	15
123	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ОПШТИНЕ РАЖАЊ	7
124	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ОПШТИНЕ БАЧКИ ПЕТРОВАЦ	7
125	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ПРИБОЈ	12
126	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ОПШТИНЕ РЕКОВАЦ	7
127	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ПОЖЕГА	11
128	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ГАЦИН ХАН	7
129	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ПРИЈЕПОЉЕ	14
130	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ОПШТИНЕ БОСИЛЕГРАД	7
131	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД МАЛО ЦРНИЋЕ	7
132	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ИВАЊИЦА	12
133	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ТРГОВИШТЕ	7
134	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ОПШТИНЕ ЖАБАРИ	7
135	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ЧАЈЕТИНА	7
136	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД КОСЈЕРИЋ	7
137	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД АРИЉЕ	8
138	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ЗА ОПШТИНУ КУЧЕВО	8
139	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД СРБИЦА	9
140	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД СОКОБАЊА	8

141	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД МАЛИ ИЂОШ	7
	УКУПНО	2586

Прилог 3 – Укупан број реализованих инспекцијских надзора код свих надзираних субјеката у периоду 2020 - 2022. године

Год.	Редовни инспекцијски надзори			Ванредни инспекцијски надзори			Захтеви за лиценцу			Службене саветодавне посете		
	МРЗБСП	Покрајински секретаријат	Секретаријат за социјалну заштиту града Београда	МРЗБСП	Покрајински секретаријат	Секретаријат за социјалну заштиту града Београда	МРЗБСП	Покрајински секретаријат	Секретаријат за социјалну заштиту града Београда	МРЗБСП	Покрајински секретаријат	Секретаријат за социјалну заштиту града Београда
2020	2	4	1	109	90	5	69	0	0	6	80	35
2021	1	10	2	35	149	6	86	0	0	0	44	0
2022	2	14	8	54	160	1	120	0	0	0	24	3